William H. McRaven

Amiral în marina americană

FĂ-ȚI PATUL

Lucruri mărunte care pot să-ți schimbe viața...

și, poate, lumea

Bestseller *New York Times*, vândut în 27 de țări

Cuprins

PREFAȚĂ
CAPITOLUL 1 Începe ziua cu o sarcină îndeplinită
CAPITOLUL 2 Nu poți acționa de unul singur
CAPITOLUL 3 Contează doar cât suflet pui
CAPITOLUL 4 Via?a nu e dreapta - mergi mai departe!
CAPITOLUL 5 Eșecul te poate face mai puternic
CAPITOLUL 6 Trebuie să îndrăznești din plin
CAPITOLUL 7 Ține piept tiranilor
CAPITOLUL 8 Ridică-te la înălțimea situației
CAPITOLUL 9 Dă-le oamenilor speranță
CAPITOLUL 10 Niciodată, dar absolut niciodată, nu renunța!
DISCURSUL DE LA CEREMONIA DE ABSOLVIRE A UNIVERSITĂȚII DIN TEXAS
MULȚUMIRI
DESPRE AUTOR

WILLIAM H. MCRAVEN

Amiral în marina americană

FĂ-ȚI PATUL

Lucruri mărunte care pot să-ți schimbe viața… și, poate, lumea

Traducere din engleză: Ana Dragomirescu

Titlul original: *Make Your Bed*, 2017

Lifeftyle Publishing, 2018

Versiune ebook: v1.0, aprilie 2020

Celor trei copii ai mei: Bitl, John și Kelly.
Niciun tată n-ar putea fi mai mândru decât mine.
Fiecare clipă din viața mea a fost mai frumoasă
datorită faptului că voi ați venit pe lume.
Și soției mele, Georgeann, cea mai bună prietenă
a mea, care a făcut ca toate visurile să mi se îndeplinească. Unde aș fi fără tine?

PREFAȚĂ

Pe 21 mai 2014, am avut onoarea de a susține discursul de la ceremonia de absolvire a Universității din Austin, Texas. Deși studiasem la aceeași universitate, îmi făceam griji că un ofițer al armatei, a cărui carieră a fost definită de război, s-ar putea să nu găsească un public receptiv în rândul studenților. Dar, spre marea mea surprindere, tinerii mi-au ascultat cu bucurie discursul. Cele zece lecții pe care le-am învățat în timpul programului de inițiere în trupele SEAL[1] și care au stat la baza observațiilor mele au părut să intereseze pe toată lumea. Erau învățături simple despre cum am trecut prin încercările la care m-a supus pregătirea pentru SEAL, însă la fel de importante în depășirea provocărilor cu care oricine se confruntă de-a lungul vieții. În ultimii trei ani, am fost oprit pe stradă de oameni grozavi, care mi-au relatat propriile lor povești: cum n-au dat înapoi în fața rechinilor, cum n-au tras clopotul sau cum făcutul patului în fiecare dimineață i-a ajutat să răzbată în momentele grele. Toți voiau să afle mai multe despre cele zece lecții care mi-au modelat viața și despre oamenii care m-au inspirat în carieră. Această carte modestă e o încercare de a le îndeplini dorința. Fiecare capitol oferă un context lecției pe care o prezintă și adaugă o scurtă istorisire despre câteva dintre persoanele care mi-au servit drept model prin disciplina, perseverența, onoarea și curajul lor. Sper să citiți cu plăcere!

CAPITOLUL 1
Începe ziua cu o sarcină îndeplinită

Dacă vrei să schimbi lumea…
începe prin a-ți face patul.

Cazarma destinată inițierii în trupele SEAL e o clădire banală, cu trei niveluri, situată pe plaja din Coronado, California, la nici o sută de metri distanță de Oceanul Pacific. Construcția nu e dotată cu aer condiționat, iar noaptea, cu ferestrele deschise, poți auzi fluxul crescând și valurile spărgându-se pe nisipul țărmului.

Încăperile din cazarmă sunt spartane. În camera ofițerilor, unde am fost cazat împreună cu alți trei colegi de grupă, erau patru paturi, un dulap în care să-ți atârni uniformele și altceva nimic. În diminețile care mă găseau în clădire, mă rostogoleam jos de pe „raftul" marinăresc și imediat mă apucam să-mi fac patul. Era prima sarcină a zilei. O zi despre care știam că urma să fie plină de verificări ale uniformelor, ședințe lungi de înot, ședințe și mai lungi de alergare, piste cu obstacole și neîncetate hărțuieli din partea instructorilor SEAL.

— Drepți! a strigat șeful de grupă, sublocotenentul Dan'l Steward, când instructorul a intrat în cameră.

Oprindu-mă la picioarele patului, am pocnit din călcâie și mi-am îndreptat spatele, în timp ce un cartnic principal se apropia de locul în care mă aflam. Instructorul, sever și lipsit de expresie, și-a început controlul verificându-mi scrobeala șepcii verzi de la uniformă, pentru a se convinge că „învelișul" cu opt laturi e țeapăn și corect poziționat. Măsurându-mă din cap până în picioare, ochii lui mi-au cercetat fiecare centimetru al ținutei. Erau cutele bluzei aliniate cu cele ale pantalonilor? Alama cataramei lucea ca oglinda?

Erau bocancii mei suficient de bine lustruiți, încât să-și poată vedea degetele reflectate în ei? Mulțumit că mă ridicasem la înaltele standarde impuse unui membru al SEAL, a trecut la inspectarea patului.

Acesta era la fel de simplu ca și restul încăperii: doar un cadru de oțel și o saltea. Un cearșaf îmbrăca salteaua, iar un altul servea drept învelitoare. O pătură din lână gri, vârâtă cu grijă sub saltea, te apăra de frigul serilor din San Diego. O a doua pătură stătea împăturită cu pricepere într-un dreptunghi așezat la picioarele patului. O singură pernă, făcută de organizația nonprofit Lighthouse for the Blind, era poziționată drept pe mijlocul saltelei, formând un unghi de nouăzeci de grade cu pătura de la picioare. Acesta era standardul. Orice abatere de la cerințele precise ar fi reprezentat un motiv să „sar în valuri" și apoi să mă tăvălesc pe plajă, până când aveam să fiu îmbrăcat, de sus până jos, în nisip ud. Adică, până deveneam un „fursec pudrat cu zahăr".

Stând nemișcat, îl urmăream pe instructor cu coada ochiului. Îmi privea patul cu un aer plictisit. S-a aplecat și i-a studiat colțurile împăturite ca la spital, apoi pătura și perna, pentru a se asigura că sunt corect aliniate. După aceea, a scos din buzunar o monedă de 25 de cenți, pe care a răsucit-o de câteva ori în aer, având astfel grijă să știu că urmează testul final. Dintr-o ultimă azvârlire, banul s-a înălțat mult spre tavan și a căzut pe saltea, ricoșând ușor. A țâșnit la câțiva centimetri deasupra patului, destul de sus, încât instructorul să-l poată prinde din zbor.

Răsucindu-se cu fața către mine, instructorul s-a uitat în ochii mei și a dat din cap în semn de încuviințare. N-a scos niciun cuvânt Faptul că-mi făcusem corect patul nu avea să fie prilej de laudă. Asta se aștepta de la mine. Era prima însărcinare pe care o aveam în acea zi și îndeplinirea ei fără greș conta. Demonstra ca eram disciplinat și atent

la detalii, iar la sfârșitul zilei avea să-mi aducă aminte că făcusem un lucru bun cu care să mă mândresc, oricât de neînsemnat ar fi fost.

De-a lungul carierei mele în marina militară, făcutul patului a rămas o constantă pe care m-am putut baza în fiecare zi. Ca tânăr ofițer la bordul USS *Grayback,* un submarin pentru operațiuni speciale, am fost repartizat la infirmerie, unde paturile erau așezate câte patru, unul peste altul. Medicul care conducea infirmeria, un bătrân lup de mare, insista să-mi aranjez culcușul în fiecare dimineață. Deseori spunea că, dacă paturile nu sunt făcute, iar încăperea nu e curată, atunci cum s-ar putea aștepta marinarii la cea mai buna îngrijire? Așa cum aveam să descopăr mai târziu, ordinea și curățenia se aplică tuturor aspectelor vieții de militar.

Treizeci de ani mai târziu, turnurile gemene din New York s-au prăbușit. Pentagonul a fost lovit și americani curajoși și-au pierdut viața într-un avion deasupra statului Pennsylvania.

În momentul atacurilor, eram acasă, refăcându-mă după un accident grav suferit în timpul unui salt cu parașuta. Îmi fusese adus un pat de spital în locuința de serviciu și îmi petreceam cea mai mare parte a zilei întins pe spate, încercând să mă însănătoșesc. Mai mult decât orice pe lume, îmi doream să mă dau jos din patul acela. Ca orice membru SEAL, tânjeam să intru în luptă alături de camarazii mei.

Când în sfârșit m-am simțit îndeajuns de bine încât să mă pot ridica în picioare fără ajutor, primul lucru pe care l-am făcut a fost să întind bine cearșafurile, să aranjez perna și să mă asigur că patul de spital e prezentabil pentru toți cei care-mi trec pragul. Era felul meu de a dovedi că mi-am învins suferința și că-mi continui viața.

La patru săptămâni după atacurile de 11 septembrie 2001, am fost transferat la Casa Albă, unde mi-am petrecut următorii doi ani în nou-

creatul Birou pentru Combaterea Terorismului. În octombrie 2003 eram deja în Irak, în cartierul general instalat provizoriu pe aeroportul din Bagdad. În primele câteva luni am dormit pe paturi de campanie ale armatei. Cu toate astea, în fiecare dimineață, mă sculam, îmi strângeam sacul de dormit, așezam perna la căpătâi și mă pregăteam pentru ziua respectivă.

În decembrie 2003, forțele armate americane l-au capturat pe Saddam Hussein. Acesta a fost ținut o vreme într-o încăpere mică. Și el dormea pe un pat de campanie, având însă luxul cearșafurilor și al unei pături. Îl vizitam o dată pe zi, pentru a mă încredința că soldații mei îl îngrijesc așa cum trebuie. Am observat, cu un oarecare amuzament, că el nu-și aranja niciodată așternutul. Învelitorile erau mereu mototolite la picioarele patului și rareori părea dispus să le netezească.

De-a lungul următorilor zece ani, am avut onoarea de a lucra cu unii dintre cei mai buni oameni care s-au născut vreodată în țara noastră, de la generali până la soldați, de la amirali până la marinari începători, de la ambasadori pana la dactilografi. Americanii repartizați peste hotare pentru a sprijini eforturile militare au plecat de bunăvoie, făcând multe sacrificii ca să apere această măreață națiune.

Cu toții au înțeles că viața e grea și că, uneori, poți contribui prea puțin la schimbarea rezultatelor. În război, soldații mor, familiile suferă, zilele sunt lungi și pline de neliniști. Cauți ceva care să te aline, care să te încurajeze să pornești la drum dimineața, care să te facă să te simți mândru într-o lume deseori urâtă. Dar toate astea nu se petrec doar pe câmpul de luptă. Viața cotidiană are și ea nevoie de organizare. Nimic nu înlocuiește forța și mângâierea pe care ți le oferă credința, însă, câteodată, simplul gest de a-ți face patul poate să-ți dea imboldul necesar pentru a-ți începe ziua și satisfacția de a o sfârși așa cum se cuvine.

Dacă vrei să-ți schimbi viața și poate chiar să schimbi lumea, începe prin a-ți face patul!

CAPITOLUL 2
Nu poți acționa de unul singur

Dacă vrei să schimbi lumea…
găsește pe cineva care să te ajute să vâslești.

Încă de la începutul antrenamentului pentru SEAL, am învățat valoarea muncii în echipă și nevoia de a te baza pe cineva care să te ajute să duci la capăt sarcinile grele. Nouă, „mormolocilor”; care speram să devenim oameni-broască ai marinei militare, lecția aceasta ne era predată cu ajutorul unor bărci din cauciuc, lungi de trei metri.

În prima fază a antrenamentelor; ni se cerea s-o cărăm cu noi oriunde ne-am fi dus. Ne-o așezam pe capete când ieșeam din cazarmă și traversam în fugă autostrada spre popotă. O căram la nivelul șoldului în timp ce urcam și coboram în fugă dunele de nisip din Coronado. Vâsleam în ea la nesfârșit; de la nord la sud, de-a lungul coastei și prin valurile neobosite; șapte bărbați, toți lucrând laolaltă pentru a duce la destinație ambarcațiunea de cauciuc.

Dar, în timpul călătoriei cu barca; am mai învățat ceva. Din când în când, cate unul dintre membrii echipei se îmbolnăvea sau era rănit și nu putea să participe cu sută la sută din capacitate. Deseori mi se întâmpla să fiu epuizat după o zi de antrenamente, să fiu răcit sau bolnav de gripă. În acele clipe, colegii mei îmi săreau în ajutor. Vâsleau mai tare, vârând padelele mai adânc în apă. Îmi dădeau din porțiile lor, ca să capăt putere. Iar mai târziu, când venea vremea, le întorceam favoarea. Bărcuța de cauciuc ne-a făcut să ne dăm seama că niciun om nu poate răzbi singur până la sfârșitul antrenamentelor. Niciun membru SEAL nu poate rezista pe cont propriu în luptă și, prin

extensie, în viață ai nevoie de oameni care să te sprijine în momentele grele.

*

Niciodată nu mi-a mai clară nevoia de ajutor ca după douăzeci și cinci de ani de la terminarea pregătirii, când eram la conducerea tuturor trupelor SEAL de pe Coasta de Vest.

Eram comandorul Grupului UNU de Acțiuni Navale Speciale din Coronado. Devenit căpitan de marină, îmi petrecusem ultimele câteva decenii conducând trupe SEAL din întreaga lume. Ieșisem pentru un salt de rutină cu parașuta, când lucrurile au luat o întorsătură teribil de proastă.

Ne aflam într-un avion C-130 Hercules și urcam la 3.600 de metri, pregătindu-ne pentru salt. Privind prin spatele aeronavei; vedeam că era o superbă zi californiană. Nici urmă de nor pe cer. Oceanul Pacific era liniștit; iar de la înălțimea aceea se zărea granița cu Mexicul; aflată la doar câțiva kilometri distanță.

Supraveghetorul ne-a strigat să „fim gata”. De pe marginea rampei, vedeam pământul de jos. Supraveghetorul m-a privit în ochi, mi-a zâmbit și a strigat: „Sari; sari, sari!” Am plonjat afară din aeronavă, cu mâinile întinse și picioarele ușor strânse la spate. Suflul elicei m-a împins cu capul înainte, până când brațele mele și-au luat avânt și m-am echilibrat.

Mi-am verificat repede altimetrul, m-am asigurat că nu mă învârt, apoi am privit în jur, ca să mă conving că nu m-am apropiat prea tare de nici un alt parașutist. Douăzeci de secunde mai târziu, coborâsem la 1.650 de metri, altitudinea la care trebuia deschisă parașuta.

Deodată, m-am uitat în jos și am observat că un parașutist alunecase sub mine, intersectându-se cu traiectoria mea spre sol. L-am văzut cum trage de mâner și apoi cum parașuta extractoare îi scoate

parașuta principală din rucsac. Imediat, mi-am împins brațele într-o parte, forțându-mi capul să se aplece spre pământ, în încercarea de a mă îndepărta de voalura care se umfla. Era prea târziu.

Parașuta celuilalt mi-a explodat în față ca un airbag, lovindu-mă cu o viteză de 190 de kilometri pe oră. Am ricoșat și m-am răsucit necontrolat, aproape pierzându-mi cunoștința în urma impactului. Secunde bune m-am dat de-a rostogolul, încercând să-mi recapăt echilibrul. Nu puteam să-mi văd altimetrul și nu știam cât de mult coborâsem.

Instinctiv, am întins mâna spre mâner și am tras. Parașuta extractoare a ieșit din buzunărașul ei, dar mi s-a înfășurat pe picior, în timp ce eu continuam să mă prăvălesc spre sol. Pe când mă chinuiam s-o descâlcesc, situația s-a înrăutățit. Parașuta principală s-a desfăcut parțial și, făcând asta, mi s-a răsucit în jurul celuilalt picior.

Lungindu-mi gâtul spre cer, am văzut că picioarele îmi erau prinse cu două rânduri de suspante, acele fâșii lungi de nailon care fac legătura între parașută și hamul de pe spate. Unul mi se înfășurase în jurul piciorului stâng, iar celălalt în jurul celui drept. Parașuta ieșise complet din rucsac, dar îmi atârna pe undeva pe lângă corp.

În vreme ce mă chinuiam să mă desprind din legături, am simțit deodată cum voalura mi se ridică de pe trup și începe să se deschidă. Uitându-mă la propriile picioare, mi-am dat seama ce avea să urmeze.

În doar câteva secunde, pânza s-a umflat. Cele două suspante, câte una în jurul fiecărui picior, s-au desfăcut brusc și cu putere, luându-mi picioarele cu ele. Pelvisul mi s-a despicat pe loc, forța deschiderii sfâșiindu-mi partea de jos a trunchiului. Mii de mușchi mici, care leagă bazinul de restul corpului, au fost smulși din țâțâni.

Am căscat gura și am răcnit de s-a auzit până în Mexic. O durere sfâșietoare mi-a sfredelit trupul,

zvâcnind spre bazin și urcând spre cap. Spasme musculare violente mi-au răscolit trunchiul, trimițându-mi alte valuri de durere spre mâini și picioare. Ca și cum aș fi ieșit din propriul corp, mi-am dat seama că urlam și am încercat să mă controlez, însă durerea era prea intensă.

Pentru că stăteam în continuare cu capul în jos și cădeam prea repede, m-am îndreptat în ham, ușurând o parte din presiunea asupra pelvisului și spatelui.

450 de metri.

Parcursesem în cădere liberă peste 1.200 de metri, înainte să se deschidă parașuta. Vestea bună: aveam o voalură completă întinsă deasupra capului. Vestea proastă: eram rupt în bucăți de forța acelei întinderi.

Am aterizat la peste trei kilometri și jumătate de zona stabilită. În timp de câteva minute, echipajul de la sol a sosit împreună cu o ambulanță. Am fost dus la spitalul de urgență din centrul orașului San Diego. A doua zi, am ieșit din operație. Accidentul îmi fracturase pelvisul, lăsând în urmă o despicătură de aproape treisprezece centimetri. Mușchii stomacului mi se desprinseseră de oasele bazinului, iar cei ai spatelui și picioarelor erau grav afectați de șocul deschiderii. Mi-au înșurubat o placă de titan de mari dimensiuni în zona pelvisului și, pentru stabilizare, mi-au introdus în spate un lung șurub scapular.

Părea că s-a zis cu cariera mea. Pentru a fi un membru eficient al trupelor SEAL trebuie să ai o condiție fizică bună. Însănătoșirea urma să dureze luni de zile, poate chiar ani, iar marina militară trebuia să efectueze un control medical pentru a stabili dacă sunt apt. Am fost externat după șapte zile, dar am rămas acasă vreme de încă două luni, țintuit la pat.

Toată viața mă simțisem invincibil. Crezusem că aptitudinile mele sportive pot să mă scape din cele mai periculoase situații. Și, până în momentul

acela, nu mă înșelasem. În timpul serviciului militar mă confruntasem de multe ori cu incidente care-mi puseseră viața în pericol: mă ciocnisem de câteva ori în aer cu alte parașute; făcusem o coborâre necontrolată într-un minisubmarin; fusesem la un pas de a mă prăbuși de la peste o sută de metri, de pe o platformă petrolieră; rămăsesem prins sub o ambarcațiune care se scufunda; o încărcătură explozivă pregătită pentru o demolare fusese detonată prematur și nenumărate altele. Situații în care o fracțiune de secundă hotărăște diferența dintre viață și moarte. De fiecare dată reușisem cumva și iau decizia corectă și de fiecare dată fusesem într-o formă fizică suficient de bună încât să trec peste provocarea pe care o aveam înainte. Însă nu și de data asta.

După operație, în timp ce zăceam în pat, nu mai simțeam decât autocompătimire. Dar nu avea să dureze prea mult. Soția mea, Georgeann, preluase îndatoririle de infirmieră. Ea îmi curăța rănile, îmi făcea zilnic injecțiile necesare și îmi schimba plosca. Însă, mai important, îmi amintea cine eram. În viața mea nu mă dădusem bătut niciodată, iar ea mă asigura că nu aveam să încep atunci. Nu mă lăsa să-mi plâng de milă. Era dragostea dură de care aveam nevoie și, cu trecerea timpului, m-am însănătoșit.

Prietenii mei m-au vizitat acasă, m-au sunat mereu și m-au ajutat cum au putut. Șeful meu, amiralul Eric Olson, a găsit o cale de a ocoli procedura care cerea marinei militare să efectueze o evaluare medicală a capacității mele de a-mi continua serviciul în trupele SEAL. Sprijinul lui probabil că mi-a salvat cariera.

Cât timp am făcut parte din echipele SEAL am avut numeroase momente de regres și, de fiecare dată, cineva mi-a oferit ajutorul. Cineva care a avut încredere în capacitățile mele, cineva care a văzut în mine potențialul pe care alții poate că nu

l-au observat, cineva care și-a riscat propria reputație pentru ca eu să avansez din punct de vedere profesional. Nu i-am uitat nicio clipă pe oamenii aceia și știu că tot ce am realizat în viață li se datorează celor care m-au sprijinit de-a lungul vremii.

Niciunul dintre noi nu e ferit de tragediile vieții. La fel ca în cazul bărcuței de cauciuc pe care o aveam în perioada de inițiere în trupele SEAL; ca sa ajungi la destinație, ai nevoie de o echipă pricepută. Nu poți vâsli de unul singur. Găsește pe cineva cu care să-ți împarți traiul. Fă-ți cât mai mulți prieteni cu putință și nu uita niciodată că succesul tău depinde de ceilalți.

CAPITOLUL 3
Contează doar cât suflet pui

Dacă vrei să schimbi lumea..
apreciază un om după cât de mare îi e inima.

Am ieșit în fugă pe plajă, cu labele de înot din cauciuc negru sub brațul drept și masca în mâna stângă. Oprindu-mă pentru trecerea în revistă, mi-am înfipt labele de înot în nisipul moale, proptindu-le una de alta, ca pentru a forma un cort. La stânga și la dreapta mea stăteau alți elevi. Echipați cu tricouri verzi, șorturi de înot kaki, ciorapi de neopren și câte o mică vestă de salvare, ne pregăteam pentru cei peste trei kilometri de înot din fiecare dimineață.

Vesta de salvare era o simplă băsicută cauciucată, ce se umfla doar când trăgeai de mâner. În rândul recruților era o rușine să fii nevoit s-o folosești. Totuși, instructorilor SEAL li se cerea să verifice absolut toate vestele înaintea fiecărei ședințe de înot. Astfel aveau ocazia să ne mai și hărțuiască un pic.

În ziua aceea, valurile care se spărgeau de țărmul din Coronado măsurau aproape doi metri și jumătate înălțime. Veneau câte trei la rând, aruncându-se spre mal cu un vuiet care-ți făcea inima să bată ceva mai tare. Înaintând încet de-a lungul șirului, instructorul a ajuns în dreptul unui tânăr aflat chiar la dreapta mea. Acesta, un marinar recrut, proaspăt intrat în marina militară, avea cam un metru șaizeci. Instructorul SEAL, un veteran al Războiului din Vietnam distins cu înalte decorații, se apropia de un metru nouăzeci, dominându-l pe bărbatul mai scund.

După ce i-a controlat vesta, instructorul s-a uitat peste umărul stâng, la valurile ce se zdrobeau pe nisip, apoi s-a aplecat și a înșfăcat labele de înot

ale elevului. Ridicându-le aproape de fața tânărului marinar, l-a întrebat calm:

— Tu chiar vrei să devii scafandru?

Cu o privire sfidătoare, băiatul și-a îndreptat spatele.

— Da, domnule instructor, vreau! a strigat el.

— Ești o piticanie, a spus instructorul, fluturându-i labele de înot pe sub nas. Valurile alea ar putea să te rupă în două.

Făcând o pauză, s-a uitat către ocean.

— Ai face bine să te gândești de pe acum să renunți, înainte s-o pățești.

Chiar și cu coada ochiului, am văzut cum maxilarul elevului începe să se încordeze.

— Nu vreau să renunț! a răspuns marinarul, lungind fiecare cuvânt.

Atunci, instructorul s-a apropiat și i-a șoptit ceva la ureche. Vuietul valurilor m-a împiedicat să-i disting vorbele.

După ce toți cadeții au fost verificați, instructorii ne-au ordonat să intrăm în apă, așa că am pornit înot. După o oră, m-am târât afară din ocean și am văzut că pe plajă stătea tânărul marinar. Terminase printre primii. Mai târziu în acea zi, l-am luat deoparte și l-am întrebat ce-i șoptise instructorul. A zâmbit și a zis cu mândrie:

— Dovedește-mi că mă înșel!

În timpul antrenamentelor pentru SEAL aveai mereu de dovedit câte ceva: că statura nu contează, că nuanța pielii nu e importantă, că banii nu te fac mai bun, că hotărârea și tăria de caracter cântăresc întotdeauna mai mult decât talentul. Eu avusesem norocul să învăț lecția asta cu un an înainte de a-mi începe pregătirea.

*

M-am urcat în autobuzul din centrul orașului San Diego., entuziasmat de perspectiva unei vizite la centrul de inițiere a trupelor SEAL, aflat de

cealaltă parte a golfului, în Coronado. Eram elev ofițer la Academia navală și participam la croaziera de vară din cadrul programului pentru pregătirea de luptă a ofițerilor de rezervă (ROTC[2]). Ca elev ofițer, mă aflam la jumătatea perioadei de studiu în colegiu, iar dacă totul avea să meargă bine, speram ca vara următoare să intru în rândul ofițerilor activi și să-mi încep pregătirea pentru SEAL. Era mijlocul săptămâni și primisem permisiunea instructorului ROTC să mă abat de la instrucția pe care o făceam la bordul unei nave din port și să pornesc spre Coronado.

Am coborât din autobuz în fața celebrului Hotel del Coronado și am mers pe jos cam un kilometru și jumătate, până la partea dinspre plajă a Bazei Navale Amfibii. Am trecut pe lângă mai multe clădiri vechi, de pe vremea Războiului din Coreea, ce adăposteau echipele de demolare subacvatică 11 și 12. În fața unei construcții întortocheate din cărămidă, cu un singur nivel, se înălța un panou uriaș din lemn, care-l înfățișa pe Freddy Broscoiul, un ditamai amfibianul verde, cu labe palmate, ținând un baton de dinamită în mână și cu un trabuc în gură. Acolo își aveau căminul oamenii-broască de pe Coasta de Vest, acei neînfricați războinici cu măști și labe de înot, ai căror înaintași militari au eliberat plajele din Iwo Jima, Tarawa, Guam și Inchon. Inima a început să-mi bată puțin mai tare. Era tocmai locul în care îmi doream să ajung și eu peste un an.

Lăsând în urmă echipele de demolare subacvatică, următoarea clădire aparținea echipei numărul unu a SEAL, pe atunci o nouă specie de luptători în junglă care, în Vietnam, ajunseseră să fie cunoscuți drept unii dintre cei mai duri oameni din forțele militare. Un alt panou mare de lemn o prezenta pe Foca Sammy, ținând un pumnal în mână și având umerii înfășurați într-o mantie neagră. Așa cum aveam să aflu mai târziu, oamenii-broască și luptătorii SEAL erau unii și

aceiași. Toți erau absolvenți ai școlii de pregătire SEAL, toți cu suflete de scafandri.

În sfârșit, m-am apropiat de ultima clădire guvernamentală de pe latura dinspre plajă a bazei. Pe fațada ei scria: DEMOLĂRI SUBACVATICE – ANTRENAMENT DE BAZĂ. În fața intrării principale stăteau doi instructori, înconjurați de câțiva cadeți de la liceul militar de marină. Cei doi bărbați îi dominau prin înălțime pe elevi. Cartnicul principal superior Dick Ray avea puțin peste un metru nouăzeci, umeri lași, mijlocul suplu, pielea bine bronzată și o mustață subțire neagră. Arăta exact cum mă așteptam să arate un membru al trupelor SEAL. Lângă el stătea cartnicul principal Gene Wence. Având aproape un metru optzeci și cinci înălțime, Wence avea constituția unui mijlocaș din fotbalul american, cu bicepși impunători și o privire de oțel, care avertiza pe oricine să nu se apropie prea mult.

Cadeții au fost conduși înăuntru. Oarecum emoționat, i-am urmat și m-am oprit la secretariat. I-am spus povestea mea tânărului marinar care m-a primit. Eram elev al școlii militare de marină din cadrul Universității din Texas și speram să discut cu cineva despre pregătirea pentru trupele SEAL. Marinarul și-a părăsit vreme de câteva clipe biroul, apoi s-a întors pentru a mă informa că ofițerul care se ocupa de faza de inițiere, locotenentul Doug Huth, va fi bucuros să stea de vorbă cu mine peste câteva minute.

În timp ce așteptam să fiu chemat în biroul locotenentului Huth, am început să mă plimb încet de-a lungul coridorului, uitându-mă la fotografiile care împodobeau pereții. Erau imagini cu membrii echipelor SEAL din Vietnam: bărbați înaintând prin noroiul care le ajungea până la brâu, în delta fluviului Mekong. Plutoane camuflate, întorcându-se dintr-o misiune de noapte. Militari echipați cu arme automate și cartușiere, urcându-se într-o barca Swift ce se îndrepta spre junglă.

În lungul holului, am zărit un alt bărbat care se uita la poze. Civil, judecând după hainele lui, era un individ mic de statură, aproape fragil, cu o claie de păr negru atârnându-i peste urechi, în stilul formației Beatles. Părea că se uită cu o teamă respectuoasă la incredibilii războinici ale căror fapte erau înfățișate în imagini. M-am întrebat în sinea mea dacă lui i se părea că are ce-i trebuie pentru a intra în trupele SEAL. Când se uita la fotografiile alea, chiar se credea îndeajuns de puternic încât să facă fată antrenamentelor? Oare chiar considera că trupul lui micuț ar putea să ducă un rucsac greu și o mie de cartușe? Nu-i văzuse pe cei doi instructori SEAL care tocmai intraseră? Oameni solizi, care aveau în mod clar aptitudinile necesare. Mi s-a făcut milă la gândul că cineva îl îndrumase greșit pe flăcăul acela, poate încurajându-l să lase în urmă viața comodă de civil și să încerce pregătirea pentru SEAL.

Câteva minute mai târziu, marinarul de la secretariat a ieșit liniștit pe culoar și m-a condus către biroul locotenentului Huth. Doug Huth era și el întruchiparea unui afiș de recrutare pentru SEAL. Înalt, musculos, cu păr castaniu și ondulat, părea foarte elegant în uniforma kaki a marinei.

După ce m-am așezat pe un scaun aflat în fața biroului său, am început să discutăm despre antrenamente și despre cerințele programului. Huth mi-a vorbit despre experiența lui în Vietnam și despre cum o să fie viața în trupele SEAL, dacă voi absolvi cursurile de pregătire. Cu coada ochiului, îl zăream pe bărbatul cel firav, îmbrăcat în haine civile, care continua să privească la fotografiile de pe pereți. Ca și mine, probabil că aștepta o întrevedere cu locotenentul Huth, sperând să primească mai multe informații despre programul de inițiere. Mă simțeam bine în pielea mea știind că eram, în mod evident, mai puternic și mai bine pregătit decât el, care credea că poate supraviețui rigorilor impuse unui membru SEAL.

În toiul discuției noastre, locotenentul Huth a tăcut brusc, și-a ridicat privirea și a strigat către bărbatul de pe hol. Când i-a făcut semn slăbănogului să intre în biroul lui, eu m-am ridicat în picioare.

— Bill, el e Tommy Norris, a spus locotenentul, cuprinzându-l pe bărbat într-o îmbrățișare ca de urs. Tommy e ultimul SEAL din Vietnam care a primit Medalia de Onoare, a adăugat Huth.

Norris a zâmbit, oarecum jenat de prezentarea făcută. I-am zâmbit la rândul meu, i-am strâns mâna și am râs de mine însumi. Acel om aparent fragil, cu o claie de păr în cap, despre care mă îndoiam că avea să poată răzbi până la finalul pregătirii, era locotenentul Tom Norris. Acel Tom Norris care luptase în Vietnam și care, timp de mai multe nopți la rând, se strecurase în spatele liniilor inamice, pentru a salva doi piloți căzuți. Acei Tom Norris care, într-o altă misiune, fusese împușcat în față de către forțele nord-vietnameze și lăsat să moară, fiind salvat de către subofițerul Mike Thornton, distins mai târziu cu Medalia de Onoare în urma acestui act de curaj. Acel Tom Norris care se luptase să-și revină după rana suferită, pentru a fi acceptat de către FBI în prima Echipă de Salvare a Ostaticilor. Bărbatul tăcut, umil și rezervat era unul dintre cei mai duri luptători SEAL din lunga istorie a trupelor.

În 1969, Tommy Norris aproape ca a fost dat afară din programul de pregătire pentru SEAL. I s-a spus că e prea mărunt, că e prea slab și că are prea puțină forță. Dar, asemenea tânărului marinar din grupa mea, Norris le-a dovedit tuturor că se înșelau și a demonstrat, încă o dată, că nu contează mărimea labelor de înot; ci doar cea a inimii pe care o ai.

CAPITOLUL 4
Viața nu e dreaptă – mergi mai departe!

Dacă vrei să schimbi lumea…
treci peste faptul că ai fost un fursec pudrat cu zahăr și mergi înainte.

Am alergat până în vârful dunei și, fără nicio ezitare, m-am avântat pe latura cealaltă, îndreptându-mă cu viteză maximă spre Oceanul Pacific. Complet echipat în uniforma verde, cu șapca pe cap și ghete de luptă în picioare, am plonjat în valurile ce se spărgeau pe plaja din Coronado, California.

Când am ieșit din apă ud leoarcă, l-am văzut pe instructorul SEAL stând pe dună. Cu brațele încrucișate la piept și o privire pătrunzătoare, ce străpungea ceața dimineții, l-am auzit strigând:

— Știi ce ai de făcut, domnule Mac!

Într-adevăr, știam.

Mimând entuziasmul, am urlat cât m-a ținut gura un vesel „Huuiaa!” și m-am trântit pe burtă în nisipul moale, rostogolindu-mă de pe o parte pe alta, pentru a mă asigura că niciun centimetru din uniformă nu rămâne neacoperit. Pe deasupra, m-am ridicat în picioare, mi-am afundat mâinile în nisip și l-am azvârlit în aer, ca să mă asigur că acesta își va croi drum în fiecare scobitură a trupului meu.

La un moment dat, în timpul pregătirii fizice de dimineață, comisesem „o încălcare a regulamentului de instrucție al SEAL”. Pedeapsa mea era să sar în valuri, după care să mă rostogolesc prin nisip și să mă transform într-un „fursec pudrat cu zahăr”.

În tot programul de pregătire pentru SEAL, nimic nu era mai neplăcut decât să fii fursec pudrat cu zahăr. Existau multe alte lucruri mai dureroase ori mai obositoare, însă acesta îți punea la

încercare răbdarea și hotărârea. Nu doar pentru că-ți petreceai restul zilei cu nisip pe gât, la subsuori și între picioare, ci pentru că transformarea într-un fursec pudrat cu zahăr nu ținea cont de niciun criteriu. N-avea nici cap, nici coadă. Deveneai fursec cu zahăr în funcție de toanele instructorului.

Pentru mulți dintre cadeții SEAL era ceva greu de acceptat. Aceia care se străduiau din răsputeri să devină cei mai buni se așteptau să fie răsplătiți pentru performanțele lor strălucite. Uneori erau alteori, nu. Câteodată, eforturile lor îi lăsau doar uzi și plini de nisip.

Simțind că m-am pudrat suficient de bine, am alergat la instructor, am răcnit încă un „Huuiaa!" și am luat poziția de drepți. Cel care mă studia din cap până în picioare, pentru a se convinge că mă ridicasem la standardele sale de excelență în materie de pudrare, era locotenentul Phillip L. Martin, căruia prietenii îi ziceau Moki. Eu, însă, nu eram per tu cu locotenentul Martin.

Moki Martin reprezenta chintesența omului-broască. Născut și crescut în Hawaii, era un ofițer SEAL exact așa cum mă sileam și eu să devin. Un veteran experimentat al Războiului din Vietnam, mânuia cu măiestrie toate armele din inventar. Era unul dintre cei mai buni parașutiști ai trupelor și, ca originar din Hawaii, înota cu atâta pricepere, încât cei care se puteau măsura cu el erau foarte puțini la număr.

Un an mai târziu, locotenentul Martin și cu mine ne spuneam pe nume. Îmi încheiasem programul de inițiere în SEAL, iar centrul de pregătire mă redistribuise în Echipa 11 de demolare subacvatică din Coronado.

— Domnule Mac, ai idee de ce, în dimineața asta, ești un fursec pudrat cu zahăr? mi-a spus Martin pe un ton calm, dar întrebător.

— Nu, domnule instructor Martin, am răspuns eu ascultător.

— Pentru că, domnule Mac, viața nu e dreaptă și, cu cât o să înveți mai repede lucrul ăsta, cu atât mai bine o să-ți fie.

*

Un an mai târziu, locotenentul Martin și cu mine ne spuneam pe nume. Îmi încheiasem programul de inițiere în SEAL, iar centrul de pregătire mă redistribuise în Echipa 11 de demolare subacvatică din Coronado.

Pe măsură ce-l cunoșteam mai bine pe Moki, cu atât îl respectam mai mult. Pe lângă faptul că era un excelent operator SEAL, era și un atlet fenomenal. La începutul anilor ‘80, se aflase între primii cuprinși de nebunia triatlonului. În largul oceanului avea un superb stil liber de înot. Pulpele și coapsele puternice îl împingeau fără efort pe distanțe lungi, însă adevăratul său avantaj îl reprezenta bicicleta. Erau făcuți unul pentru celălalt.

În fiecare dimineață se urca pe bicicleta și pornea într-o plimbare de aproape cincizeci de kilometri de-a lungul bancului de nisip Silver Strand din Coronado. Exista acolo o pistă paralelă cu Oceanul Pacific. Se întindea din Coronado până în orașul Imperial Beach. Având oceanul într-o parte și golful în cealaltă, era una dintre cele mai frumoase fâșii de plajă din California.

În zorii unei zile de sâmbătă, Moki plecase să se antreneze cu bicicleta pe Silver Strand. Pedalând repede, cu capul în jos, n-a văzut o altă bicicletă care se apropia. Cele două vehicule s-au ciocnit frontal, la o viteză de aproximativ patruzeci de kilometri pe oră. În urma impactului, bicicletele s-au făcut zob, iar cei doi cicliști au rămas trântiți cu fața în jos, pe asfalt. Primul s-a rostogolit, s-a scuturat de praf și s-a ridicat în picioare cu dificultate. Era lovit bine, dar fără răni grave.

Moki însă a rămas pe burtă, incapabil să se miște. Medicii de la urgență au sosit în doar câteva minute, l-au stabilizat și l-au transportat la spital. La început a existat o speranță că paralizia va fi doar temporară, dar s-au scurs zile, luni și ani, iar Moki nu și-a mai recăpătat niciodată picioarele. Accidentul l-a lăsat imobilizat de la brâu în jos și cu posibilitatea de a-și mișca doar limitat brațele.

De douăzeci și cinci de ani încoace, Moki e într-un scaun cu rotile. În tot timpul ăsta nu l-am auzit nici măcar o dată plângându-se de ghinionul lui în viață. Nu l-am auzit nici măcar o dată întrebând „De ce eu?" Nici măcar o dată n-a arătat vreo urmă de autocompătimire.

De fapt, după accident, Moki a ajuns un pictor de succes. A devenit tatăl unei fete frumoase. A fondat și continuă să coordoneze Triatlonul Super Broaștelor, ținut anual în Coronado.

E ușor să-ți pui insuccesul în viață pe seama unei forțe din afară, să renunți la orice încercare crezând că destinul ți se împotrivește. E ușor să crezi că locul în care ai fost crescut, felul în care s-au purtat părinții cu tine, școala pe care ai urmat-o sunt singurele lucruri care-ți determină viitorul. Nimic n-ar putea fi mai departe de adevăr. Oamenii de rând și cei excepționali sunt cu totul definiți de felul în care înfruntă nedreptățile vieții: Helen Keller, Nelson Mandela, Stephen Hawking, Malala Yousafzai și… Moki Martin.

Câteodată, oricât de mult te-ai strădui, oricât de bun ai fi, tot ajungi un fursec pudrat cu zahăr. Nu te plânge! Nu da vina pe ghinion! Ridică fruntea, privește spre viitor și mergi înainte!

CAPITOLUL 5
Eșecul te poate face mai puternic

Dacă vrei să schimbi lumea…
nu-ți fie frică de Circ.

Valurile din preajma insulei Coronado erau agitate, iar micile lor creste albe ne biciuiau fețele în timp ce înotam înapoi către plajă. Ca de obicei, eu și partenerul meu de înot ne chinuiam să ținem pasul cu restul grupei de recruți. Instructorii din barca de siguranță ne strigau să luăm viteză, dar, cu cât înotam mai tare, aveam impresia că rămâneam și mai mult în urmă.

În ziua aceea, partenerul meu de înot era sublocotenentul Marc Thomas. Ca și mine, Marc își luase brevetul după ce trecuse prin antrenamentul ROTC. Era absolvent al Institutului Militar din Virginia și unul dintre cei mai buni alergători de cursă lungă din grupă.

În cadrul antrenamentelor SEAL, partenerul de înot era persoana pe care te bazai. De el erai legat, la propriu, în timpul scufundărilor sub apă. Cu el făceai echipă în lungile ședințe de înot. El te ajuta să înveți, te împingea înainte și îți devenea cel mai apropiat aliat în timpul exercițiilor. Și, ca parteneri de înot, dacă unul eșua într-o probă, amândoi sufereau consecințele. Era maniera instructorilor de a sublinia importanța lucrului în echipă.

Când am terminat de înotat *și* am ieșit pe plajă, un instructor SEAL ne aștepta.

— La pământ! ne-a strigat el.

Era comanda de a ne lăsa în poziția pentru flotări: spatele drept, brațele perfect întinse și capul sus.

— Voi doi vă considerați ofițeri?

N-avea niciun rost să răspundem. Știam amândoi că avea să continue.

— Ofițerii din echipele SEAL deschid drumul. Nu ajung ultimii la mal. Nu-și fac de rușine grupa.

Instructorul se învârtea pe lângă noi, lovind nisipul cu piciorul și aruncându-ni-l în față în timp ce ne înconjura.

— Eu nu cred că voi o să reușiți. Nu cred că aveți ce vă trebuie pentru a deveni ofițeri SEAL.

Scoțând un carnețel din buzunarul de la spate, ne-a privit cu dezgust și a notat repede ceva.

— Voi doi tocmai ați ajuns pe lista pentru Circ.

A clătinat din cap și a adăugat:

— Aveți noroc dacă mai rezistați încă o săptămână.

Circul. Era ultimul lucru pe care ni-l doream eu sau Marc. Circul se ținea în fiecare zi, la sfârșitul antrenamentelor. Însemna încă două ore de exerciții fizice suplimentare, combinate cu hărțuiri neîncetate din partea veteranilor SEAL, care voiau ca doar cei mai puternici să supraviețuiască antrenamentului de bază. Dacă nu reușeai să te ridici la standardele impuse pentru vreuna dintre probele zilei (exerciții calistenice, alergare contracronometru, pistă cu obstacole sau înot), numele tău ajungea pe listă. În ochii instructorilor, erai un ratat.

Ceea ce-i făcea pe recruți să se teamă așa tare de Circ era nu doar plusul de suferință, ci și înțelegerea faptului că a doua zi urmau să fie extenuați din cauza eforturilor suplimentare și atât de obosiți, încât iar nu aveau să se ridice la nivelul cerut. Ceea ce făcea să urmeze un alt Circ, apoi încă unul și încă unul. Era o spirală a morții, un cerc vicios care-i făcea pe mulți cadeți să părăsească programul de antrenament.

În timp ce restul colegilor își încheiau programul zilnic, eu, Marc și alți câțiva ne-am adunat pe terenul de instrucție acoperit cu asfalt, pentru a începe o nouă și lungă ședință de exerciții fizice.

Pentru că ieșiserăm ultimii din apă după înot, instructorii adaptaseră Circul din acea zi special pentru noi. Forfecări cu picioarele. Multe și multe forfecări cu picioarele. Acestea erau concepute pentru întărirea mușchilor abdominali și ai coapselor, astfel încât să capeți forța de a răzbi în lungile ședințe de înot în largul oceanului. Dar erau concepute și pentru a te înfrânge.

Exercițiul de forfecare cu picioarele îți cerea să te lungești pe spate, cu picioarele întinse în față și mâinile la ceafă. În timp ce instructorul număra repetările, tu îți mișcai alternativ picioarele în sus și în jos, ca și cum ai fi șutat. Pe parcursul exercițiului, nu ți se permitea nicio secundă să-ți îndoi genunchii. Printre oamenii-broască, îndoirea genunchilor era considerată o slăbiciune.

Circul era istovitor. Sute de forfecări, pe lângă flotări, tracțiuni, abdomene și exerciții în opt timpi pentru întărirea corpului. Până să apună soarele, Marc și cu mine abia dacă ne mai puteam mișca. Eșecul își avea prețul său.

Ziua următoare a sosit cu noi pregătiri fizice, încă o ședință de alergare, încă un traseu cu obstacole, încă o ședință de înot și, din nefericire, încă un Circ. Alte abdomene, alte tracțiuni, alte forfecări. Dar, pe măsură ce Circurile continuau, ceva ciudat s-a întâmplat. Stilul nostru de înot s-a îmbunătățit, iar eu și Marc am început să înaintăm în grupă.

Deși la început fusese o pedeapsă pentru eșec, Circul ne făcea mai puternici, mai rapizi și mai încrezători în apă. În vreme ce alți cadeți renunțau, incapabili să facă față ocazionalelor eșecuri și suferinței pricinuite de acestea, Marc și cu mine eram hotărâți să au ne lăsăm învinși.

Spre sfârșitul programului de pregătire era stabilită o ultimă ședință de înot în largul oceanului, pe o distanță de opt kilometri, pornind de pe coasta insulei San Clemente. Încheierea

probei în timpul alocat era esențială pentru absolvirea antrenamentului SEAL.

Apa era cumplit de rece când am sărit de pe chei și am plonjat în ocean. Cincisprezece perechi de înotători au intrat în valuri și au început lungul drum în afara micului golf, în jurul peninsulei și peste straturile de alge. Două ore mai târziu, perechile se împrăștiaseră atât de mult, încât nu-ți mai puteai da seama pe ce loc te aflai în cursă. După patru ceasuri de înot, amorțiți, epuizați și în pragul hipotermiei, Marc Thomas și cu mine am ieșit pe plajă. Pe mal ne aștepta instructorul.

— La pământ! ne-a strigat el.

Mâinile și picioarele îmi erau atât de reci, încât nici nu simțeam nisipul sub degete. Chinuindu-mă să țin capul sus, nu mai vedeam decât ghetele instructorului care se învârtea pe lângă mine și Marc.

— Din nou voi doi, domnilor ofițeri, v-ați făcut de rușine grupa.

În raza mea vizuală s-a ivit încă o pereche de ghete, urmată de o alta. Eram acum înconjurați de mai mulți instructori.

— V-ați pus toți camarazii într-o lumină proastă.

Bărbatul a făcut o pauză.

— La loc comanda, domnilor!

Când eu și Marc ne-am ridicat în picioare, ne-am uitat în jur și, brusc, ne-am dat seama că terminaserăm cursa primii.

— Chiar că i-ați făcut de rușine, a zâmbit instructorul. A doua pereche nici măcar nu se zărește.

Ne-am întors către ocean și, într-adevăr, nu se vedea nimeni venind.

— Bravo, domnilor! Se pare că toate acele dureri și chinuri suplimentare au dat roade.

Instructorul s-a oprit, s-a apropiat și ne-a strâns mâinile.

— Voi fi onorat să lupt alături de voi când veți intra în echipe.

Reușiserăm! Lunga ședință de înot era ultima probă din programul de antrenament. Câteva zile mai târziu, Marc și cu mine am absolvit.

El a continuat, având o distinsă carieră în cadrul echipelor SEAL, și am rămas prieteni apropiați până în ziua de azi.

În viață te vei confrunta cu numeroase Circuri. Vei plăti pentru eșecurile tale. Dar dacă vei persevera, dacă vei lăsa ca acele rateuri să te întărească și să-ți servească drept învățătură de minte, atunci vei fi pregătit să faci față celor mai dificile momente.

*

Luna iulie a anului 1983 a fost unul dintre acele momente dificile. Stând în fata comandantului, mă gândeam că s-a terminat cu cariera mea în rândul trupelor SEAL. Tocmai fusesem schimbat de la conducerea companiei mele, concediat pentru că încercasem să schimb felul în care unitatea era organizată, antrenată și își îndeplinea misiunile. În organizație existau câțiva ofițeri și militari minunați, unii dintre cei mai buni luptători profesioniști în preajma cărora m-am aflat vreodată. Totuși, o mare parte din cultura de atunci își avea încă rădăcinile în epoca Vietnam, iar eu consideram că venise timpul pentru o schimbare. Așa cum aveam să aflu schimbarea nu-i niciodată ușoară, mai ales pentru cel aflat la conducere.

Din fericire, cu toate că fusesem concediat, comandantul meu mi-a permis transferul într-o altă echipă SEAL, însă reputația mea de ofițer îmi fusese grav afectată. Oriunde mă duceam, ceilalți ofițeri și militari știau că dădusem greș, așa că zilnic aveam parte de șușoteli și gesturi care-mi aminteau, cu subtilitate, că poate nu mă ridic la înălțimea unui membru SEAL.

În acel moment din cariera mea, aveam următoarea opțiune: să renunț și să trec la viața

civilă, o alegere ce părea logică în lumina celui mai recent raport asupra gradului meu de pregătire ca ofițer, sau să țin piept furtunii, dovedindu-le tuturor, și mie însumi, că sunt un bun ofițer SEAL. Am optat pentru cea de-a doua variantă.

Curând după concediere, mi s-a acordat o a doua șansă: oportunitatea de a pleca peste hotare, la comanda unui pluton SEAL. Ne-am petrecut cea mai mare parte a acelei misiuni singuri, în locuri izolate. Eu am profitat de ocazie pentru a demonstra că pot conduce. Când trăiești într-un spațiu restrâns, alături de alți doisprezece membri SEAL, n-ai unde să te ascunzi. Ei știu dacă dai tot ce poți la antrenamentul de dimineață. Observă că ești primul la săritura cu parașuta și ultimul la masă. Te văd când îți cureți arma, când îți verifici stația radio, când citești datele informative și îți pregătești rapoartele. Știu când muncești o noapte întreagă ca să pregătești antrenamentele de a doua zi.

Pe măsură ce lunile misiunii peste hotare se scurgeau una după alta, mi-am folosit eșecul anterior pentru a mă îndemna să-i întrec în muncă, energie și performanță pe toți cei din pluton. Uneori nu reușeam să fiu primul, dar niciodată nu mi se întâmpla să nu dau tot ce aveam mai bun.

Cu vremea, am recâștigat respectul oamenilor mei. Câțiva ani mai târziu, am fost ales să conduc propria echipă SEAL. Până la urmă, aveam să ajung comandantul tuturor unităților SEAL de pe Coasta de Vest.

În 2003, intrasem deja în luptă în Irak și Afganistan. Pentru că devenisem amiral cu o stea și conduceam trupele într-o zonă de război, fiecare decizie pe care o luam își avea consecințele ei. Pe parcursul următorilor ani, m-am poticnit deseori. Însă, pentru fiecare eșec, pentru fiecare greșeală, au existat sute de succese: ostatici recuperați, atacatori sinucigași împiedicați să-și detoneze

bombele, pirați capturați, teroriști uciși și nenumărate vieți salvate.

Mi-am dat seama că nereușitele trecutului m-au întărit, m-au învățat că nimeni nu e ferit de greșeli. Adevărații lideri trebuie să învețe din propriile erori, să folosească lecțiile dobândite pentru a se ambiționa și să nu se teamă de o nouă încercare sau de următoarea hotărâre grea.

Nu poți evita Circul. La un moment dat, cu toții ajungem pe listă. Nu-ți fie frică de Circ!

CAPITOLUL 6
Trebuie să îndrăznești din plin

Dacă vrei să schimbi lumea…
avântă-te spre obstacol cu capul înainte.

Stând pe marginea turnului înalt de nouă metri, am apucat în mâini funia groasă de nailon. Un capăt era prins de turn, celălalt era ancorat de pământ, cu ajutorul unui stâlp aflat la treizeci de metri distanță. Eram la jumătatea pistei cu obstacole a SEAL și mă mișcam într-un ritm record. Aruncându-mi picioarele peste capătul frânghiei și ținându-mă cu înverșunare de ea, am început să cobor, puțin câte puțin, de pe platformă. Corpul îmi atârna sub frânghie și, cu mișcări ca de omidă, m-am îndreptat, metru cu metru, către celălalt capăt.

Când am ajuns la final, am dat drumul funiei, am căzut în nisipul moale și am alergat spre următorul obstacol. Colegii mei îmi strigau cuvinte de încurajare, dar îl auzeam pe instructor numărând minutele. Pierdusem mult timp pe Panta pentru Viață. Tehnica mea „stil oposum” de a străbate frânghia lungă era pur și simplu prea lentă, dar, cumva, nu mă încumetam să alunec pe ea cu capul înainte. Lansarea cu capul înainte de pe turn, în „stilul comando”, era mult mai rapidă, însă și mult mai riscantă. Aveai mai puțină stabilitate stând deasupra funiei, decât atârnând sub ea, iar dacă te prăbușeai și te accidentai, riscai să fii dat afară din grupă.

Am trecut linia de sosire scoțând un timp dezamăgitor. În vreme ce stăteam, încercând să-mi trag sufletul, un veteran cărunt al Războiului din Vietnam, purtând o pereche de ghete lustruite ca oglinda și o uniformă verde bine apretată, s-a aplecat deasupra mea.

— Când o să te înveți minte, domnule Mac? m-a întrebat el, pe un inconfundabil ton de dispreț. Pista cu obstacole o să te învingă de fiecare dată, dacă nu începi să-ți asumi niște riscuri.

O săptămână mai târziu, mi-am alungat temerile, m-am urcat pe capătul funiei și m-am avântat cu capul înainte pe Panta pentru Viață. Când am trecut linia de sosire obținând un record personal, l-am zărit pe bătrânul veteran SEAL dând din cap în semn de aprobare. Era o lecție simplă, despre cum să-ți depășești frica și să te încrezi în propria capacitate de a-ți duce treaba până la capăt. Ea avea să-mi slujească din plin în anii următori.

*

Se întâmpla în Irak, în anul 2004. Vocea de la celălalt capăt al transmisiei radio era calmă, dar avea un neîndoielnic caracter presant. Cei trei ostatici pe care îi căutam fuseseră localizați. Teroriștii Al Qaeda îi țineau la marginea Bagdadului, într-un lagăr provizoriu împrejmuit cu ziduri de apărare. Din nefericire, datele informative arătau că teroriștii erau pe cale să-i mute de acolo, așa că trebuia să acționăm repede.

Locotenent-colonelul de armată care conducea misiunea de salvare m-a informat că vor fi nevoiți să efectueze un raid periculos la lumina zilei. Colac peste pupăză, nu puteam reuși decât dacă trei elicoptere Black Hawk, având la bord trupele de desant, aterizau în mijlocul micului lagăr. Am luat în discuție toate celelalte opțiuni tactice, însă era limpede că locotenent-colonelul avea dreptate E întotdeauna preferabil să pornești într-o misiune de salvare pe timp de noapte, când elementul surpriză e de partea ta, dar aveam o ocazie trecătoare, iar dacă nu acționam pe loc, ostaticii aveau să fie mutați, poate chiar uciși.

Am aprobat misiunea și, în doar câteva minute; trupele de salvare s-au urcat în cele trei elicoptere Black Hawk și au pornit spre lagăr. Zburând mult deasupra lor, un alt elicopter oferea supraveghere video, trimițând imaginile către cartierul meu general. Am urmărit în tăcere cum cele trei elicoptere plutesc razant pe deasupra deșertului, la doar câțiva metri distanță de sol, pentru a-și ascunde sosirea.

În curtea deschisă vedeam un singur om, înarmat cu o pușcă automată, intrând și ieșind din clădire, aparent pregătindu-se de plecare. Elicopterele mai aveau cinci minute până la destinație, iar din cartierul meu general eu nu puteam decât să ascult comunicările interne, în vreme ce echipele de salvare își făceau ultimele pregătiri.

Nu era prima misiune pe care o conduceam și nici nu avea să fie ultima. Dar în mod clar era cea mai îndrăzneață, având în vedere că trebuia să luam inamicul prin surprindere, aterizând în interiorul lagărului. Cu toate că piloții forțelor aeriene ale armatei erau cei mai buni din lume, misiunea rămânea una de mare risc. Trei elicoptere, cu elice ale căror pale depășeau optsprezece metri lungime, urmau să aterizeze într-un spațiu restrâns, având la dispoziție doar câțiva centimetri drept spațiu de manevră. Dificultatea era și mai mare din cauza unui zid din cărămidă, înalt de doi metri și jumătate, care împrejmuia incinta, silindu-i pe piloți să-și schimbe dramatic unghiul de apropiere. Avea să fie o aterizare dificilă și, prin aparatul radio, îi auzeam pe membrii echipelor de salvare pregătindu-se pentru impact.

Cu ajutorul supravegherii video, am urmărit intrarea elicopterelor în zona de aterizare. Primul a plutit drept și uniform, apoi, după ce a trecut peste zid, a țâșnit în sus și s-a așezat în curtea minusculă. Trupa de salvare a coborât imediat din elicopter și

a năvălit în clădire. Al doilea Black Hawk, aflat pe urmele primului, a aterizat la numai câțiva metri de tovarășul său. Țărâna stârnită de elice a creat un nor de praf, care a înconjurat tot terenul de aterizare. Când cel de-al treilea elicopter s-a apropiat de lagăr, o uriașă coloană de praf l-a orbit o clipă pe pilot. Partea din față a aparatului a trecut la câțiva centimetri distanță de marginea zidului, însă roata din spate a ciupit baricada înaltă de doi metri și jumătate, azvârlind cărămizi peste tot. Neavând loc să se miște, pilotul a forțat elicopterul să se așeze pe pământ cu o bufnitură, însă toți cer aflați la bord au scăpat nevătămați.

Câteva minute mai târziu, am fost informat că ostaticii sunt în siguranță. Într-o jumătate de oră, trupele de salvare și oamenii eliberați se întorceau la adăpost. Îndrăzneala dăduse roade.

De-a lungul următorilor zece ani, aveam să-mi dau seama că asumarea riscurilor era un lucru obișnuit pentru membrii forțelor noastre speciale. Ca să reușească, ei forțau sistematic limitele, atât pe cele proprii, cât și pe cele ale aparatelor cu care lucrau. Din multe puncte de vedere, asta-i deosebea de toți ceilalți. Totuși, contrar impresiei observatorilor din afară, riscurile erau de regulă calculate, bine gândite și bine pregătite. Chiar și în momentele de spontaneitate, operatorii își cunoșteau bine limitele, dar credeau suficient de mult în ei înșiși, încât să încerce.

Pe parcursul carierei mele, întotdeauna am nutrit un mare respect pentru Serviciul Aerian Special ale Marii Britanii, celebrul SAS[3]. Mottoul lor era: „Îndrăznеții învinг”. Epigraful căpătase atâta admirație, încât, cu doar câteva momente înaintea atacului asupra lui bin Laden, sergentul meu major, Chris Earis, l-a citat trupelor SEAL care se pregăteau de misiune. Pentru mine, însă, mottoul nu se referă doar la felul în care forțele britanice speciale acționează ca unitate militară. Se referă la

felul în care fiecare dintre noi ar trebui să-și privească existența.

Existența e o luptă, iar riscurile de a eșua se ivesc la tot pasul, dar cei care trăiesc cu teama eșecului, a greutăților sau a rușinii nu-și vor atinge niciodată potențialul. Fără să-ți forțezi limitele, fără să te mai avânți, din când în când, cu capul înainte de-a lungul frânghiei, fără să îndrăznești din plin, nu vei afla niciodată ce e cu adevărat posibil în viața ta.

CAPITOLUL 7
Ține piept tiranilor

Dacă vrei să schimbi lumea…
Nu da înapoi în fața rechinilor.

Apele din jurul insulei San Clemente erau reci și învolburate când am început cei șase kilometri și jumătate de înot pe timp de noapte. Sublocotenentul Marc Thomas își potrivea perfect mișcările de craul cu ale mele. Echipați doar cu bluze largi de scafandru, câte o mască și o pereche de labe pentru înot, înaintam cu greu împotriva curentului ce se îndrepta spre sud, în jurul micii peninsule. Luminile bazei navale din care plecaserăm au început să se estompeze pe măsură ce ne croiam drum în largul oceanului. După o oră, ajunseserăm la aproximativ un kilometru și jumătate distanță de plajă și păream a fi complet singuri în apă. Orice alți înotători s-ar fi aflat în preajma noastră erau ascunși în întuneric.

Îi vedeam ochii lui Marc prin sticla măștii care-i acoperea fața. Expresia lui probabil că o oglindea pe a mea. Amândoi știam că apele de lângă San Clemente erau pline de rechini. Și nu orice fel de rechini, ci rechini albi, cei mai mari și mai agresivi mâncători de oameni din ocean. Înainte să pornim înot, instructorii SEAL ne făcuseră un instructaj cu privire la amenințările care ne pândeau în noaptea aceea. Existau rechini-leopard, rechini mako, rechini-ciocan și rechini-vulpe, însă cel mai tare ne înspăimânta marele alb.

Era ceva descurajator în a fi singur, pe timp de noapte, în largul oceanului, știind că dincolo de suprafața apei dă târcoale o creatură preistorică, abia așteptând să te rupă în două.

Dar amândoi ne doream atât de mult să intrăm în trupele SEAL, încât nimic nu ne-ar fi putut opri în noaptea aceea. Dacă trebuia să ne luptăm cu

rechinii, eu și Marc eram pregătiți s-o facem. Țelul nostru, pe care îl consideram nobil și onorabil, ne dădea curaj, iar curajul e o calitate remarcabilă. Nimeni și nimic nu-ți poate sta în cale. Fără el, alții îți vor stabili drumul pe care să înaintezi. Fără el, vei fi la mila tentațiilor vieții. Fără el, oamenii ar fi stăpâniți de tirani. Fără curaj, n-ar putea înflori nicio societate măreață. Fără curaj, tiranii din întreaga lume ar ajunge la putere. Dacă ai curaj, poți atinge orice țel. Dacă ai curaj, poți sfida și înfrânge răul.

*

Saddam Hussein, deja fostul președinte al Irakului, stătea pe marginea unui vechi pat de campanie al armatei, îmbrăcat doar într-o salopetă portocalie. După ce, cu douăzeci și patru de ore în urmă, fusese capturat de forțele militare americane, era acum prizonierul Statelor Unite.

Când am deschis ușa, pentru a-i lăsa pe noii lideri ai guvernului irakian să intre în cameră, Saddam nu s-a ridicat în picioare. Un surâs încrezut i-a traversat chipul, iar atitudinea lui n-a dat niciun semn de remușcare sau supunere. Cei patru conducători irakieni s-au apucat imediat să țipe la el, însă de la o distanță sigură. Cu o privire disprețuitoare, Saddam le-a aruncat un zâmbet ucigător și le-a făcut semn să ia loc. Încă speriați de fostul dictator, oamenii au luat câte un scaun pliant și s-au așezat. Țipetele și acuzațiile au continuat, dar s-au potolit treptat, când fostul dictator a început să vorbească.

Sub conducerea lui Saddam Hussein, partidul Baas se făcuse răspunzător de moartea a mii de irakieni șiiți și a zeci de mii de kurzi. Fostul președinte îi executase cu mâna lui pe câțiva dintre generalii lui, pe care îi considerase lipsiți de loialitate.

Deși eu eram convins că Saddam nu mai prezenta nicio amenințare la adresa celor aflați în cameră, liderii irakieni nu se simțeau la fel de siguri. Teama din ochii lor era inconfundabilă. Zeci de ani, omul acela, Măcelarul din Bagdad, terorizase o întreagă națiune. Printr-un cult deșănțat al personalității, atrăsese în preajma sa adepți de cea mai joasă speță. Brutele lui sângeroase agresaseră persoane nevinovate și siliseră mii de cetățeni să fugă din țară. Nimeni din Irak nu se încumetase vreodată să-l înfrunte pe tiran. În mintea mea nu încăpea nicio îndoială că noii lideri erau încă îngroziți de ceea ce ar fi putut să facă Saddam, fie și din spatele gratiilor.

Dacă scopul întâlnirii fusese acela de a-i dovedi fostului dictator că nu se mai află la putere, atunci întâlnirea eșuase. În doar câteva momente, Saddam reușise să intimideze și să sperie conducerea noului regim. Părea mai încrezător ca oricând.

După plecarea liderilor irakieni, le-am ordonat gardienilor să-l izoleze pe fostul președinte într-o încăpere de mici dimensiuni. Niciun vizitator nu avea să mai fie primit, iar paznicii au primit ordin să nu discute cu deținutul.

În următoarea lună, am vizitat zilnic micuța încăpere. Zi de zi, Saddam s-a ridicat pentru a mă saluta și, zi de zi, eu i-am făcut semn, în tăcere, să se așeze la loc, pe patul lui. Mesajul era clar. El nu mai era un om important. Nu-i mai putea intimida pe cei din jur. Nu mai putea stârni frica în rândul supușilor săi. Gata cu palatul cel strălucitor! Gata cu slujnicele, servitorii și generalii! Gata cu puterea! Aroganța și despotismul care-i caracterizaseră regimul luaseră sfârșit. Niște soldați americani, tineri și curajoși, îl înfruntaseră tirania, iar acum nu mai reprezenta nicio amenințare pentru nimeni.

Treizeci de zile mai târziu, l-am transferat pe Saddam Hussein într-o unitate propriu-zisă a

poliției militare și, după un an irakienii l-au spânzurat pentru crime împotriva națiunii.

Tiranii sunt toți la fel, fie că e vorba despre cei din curtea școlii, de la locul de muncă sau din fruntea unei țări, pe care o conduc prin teroare. Lor le priesc teama și intimidarea. Își câștigă forța de la cei timizi și slabi de înger. Sunt ca rechinii, care simt frica în apă. Vor începe să dea târcoale, pentru a vedea dacă prada opune rezistență. Vor cerceta, ca să vadă dacă victima e neputincioasă. Dacă nu-ți iei inima în dinți pentru a le ține piept, te vor ataca. În viață, ca să-ți atingi țelul, ca să înoți până la capătul cursei pe timp de noapte, trebuie să dai dovadă de mult curaj. Curajul acela se află în noi toți. Iscodește adânc și-l vei găsi din plin!

CAPITOLUL 8
Ridică-te la înălțimea situației

Dacă vrei să schimbi lumea…
în cele mai întunecate momente, fii cât poți tu de bun.

Stăteam pe micul banc de nisip și mă uitam spre celălalt capăt al golfului, la șirul de nave de război amarate în baza navală de pe 32nd Street. Între ele și punctul din care porneam noi se afla un mic vas ancorat în golful San Diego care avea să reprezinte „ținta" din noaptea aceea. Grupa noastră își petrecuse ultimele câteva luni învățând să facă scufundări folosind echipamentul elementar SCUBA[41] și mai avansatul Emerson, cu circuit închis, care nu producea bule de aer. Noaptea respectivă era punctul culminant al Fazei Scufundărilor, din punct de vedere tehnic cea mai dificilă parte a inițierii în SEAL.

Obiectivul nostru era să înotăm, pe sub apă, cale de doi kilometri, din punctul de plecare, prin golf, până la vasul ancorat. Odată ajunși sub navă, trebuia să amplasăm câte o mină magnetică de instrucție pe chila ei apoi să ne întoarcem pe plajă fără a fi observați. Echipamentul de scufundare Emerson căpătase morbida poreclă de „costumul morții". Se știa că, din când în când, nu funcționa cum trebuie și, conform folclorului SEAL, mai mulți cadeți muriseră de-a lungul anilor folosindu-l.

Noaptea, vizibilitatea în golful San Diego era atât de scăzută, încât nu-ți vedeai mâna ridicată în dreptul feței. Nu aveai la dispoziție decât un mic baton luminos de culoare verde, care să-ți lumineze busola subacvatică. Pentru ca situația să fie și mai rea, tocmai se lăsa ceața. Pâcla atârna deasupra golfului, îngreunând o primă orientare și localizare a țintei cu ajutorul busolei. Dacă-ți ratai

obiectivul, te trezeai pe canalul de navigație, un loc totdeauna nepotrivit când un distrugător al marinei era pe cale să intre în port.

Instructorii SEAL se plimbau încoace și încolo, prin fața celor douăzeci și cinci de perechi de scafandri care se pregăteau pentru misiunea de noapte. Păreau la fel de neliniștiți ca noi. Știau că acea parte a pregătirii prezenta cele mai mari riscuri ca un om să fie rănit sau ucis.

Cartnicul principal responsabil de organizarea probei i-a strâns pe toți scafandrii într-un mic cerc.

— Domnilor! a zis el. În noaptea asta vom afla câți dintre voi, marinarii, își doresc cu adevărat să devină oameni-broască.

A făcut o pauză, pentru efect.

— Acolo e frig și întuneric. Sub navă, bezna o să fie și mai mare. Atât de mare, încât s-ar putea să vă rătăciți. Atât de mare, încât, dacă o să vă pierdeți de partenerul vostru, el n-o să vă poată găsi.

Ceața se strângea deja împrejurul nostru, cuprinzând până și bancul de nisip pe care stăteam.

— În noaptea asta, va trebui să fiți cât puteți voi de buni. Va trebui să vă înălțați deasupra temerilor, a îndoielilor și a oboselii. Oricât de adânc ar fi întunericul, trebuie să vă duceți misiunea până la capăt. Asta vă deosebește de toți ceilalți.

Cumva, vorbele lui m-au însoțit pe durata următorilor treizeci de ani.

*

Uitându-mă cum se lasă ceața în jurul aerodromului bazei aeriene Bagram din Afganistan, vedeam desfășurându-se înaintea mea un alt moment întunecat. O impunătoare aeronavă C-17 era oprită pe pistă, cu rampa coborâtă, așteptând să primească rămășițele unui soldat căzut.

Avea loc Ceremonia Rampei, unul dintre cele mai solemne și totuși neîndoielnic înălțătoare aspecte ale războaielor din Irak și Afganistan. Reprezenta America în tot ce avea ea mai bun. Orice om, bărbat sau femeie, oricare i-ar fi fost trecutul și oricât de eroice i-ar fi fost ultimele, clipe, era tratat cu o demnitate și onoare deosebite. Prin asta națiunea noastră îi recunoștea sacrificiul. Îi ofeream ultimul nostru salut, ultimele noastre mulțumiri și o rugăciune care să-l însoțească în drum spre casă.

Două șiruri paralele de soldați se întindeau la baza rampei. Stând în poziție de paradă, ei formau garda de onoare. La dreapta aeronavei, un trio instrumental interpreta încet melodia „Amazing Grace”.

La stânga erau strânși câțiva oameni, printre care mă număram și eu, în vreme ce, de-a lungul hangarului, stăteau sute de soldați, marinari, piloți, infanteriști marini, civili și aliați ai noștri. Cu toții veniseră să aducă un ultim omagiu.

Vehiculul tactic HUMVEE; care aducea rămășițele, a sosit la ora stabilită. Șase bărbați din unitatea eroilor căzuți serveau drept purtători ai sicriului. Coborând racla îmbrăcată în drapelul țării, ei au înaintat încet prin garda de onoare, au urcat rampa și au intrat în avion.

Au așezat sicriul în mijlocul compartimentului pentru materiale, s-au întors cu eleganță, au luat poziția de drepți și au salutat. La căpătâiul celui căzut, pastorul și-a plecat frunte și a citit din Isaia 6:8.

— Și am auzit glasul Domnului care zicea: „Pe cine voi trimite și cine va merge pentru noi?”. Și am răspuns: „Iată-mă, trimite-mă pe mine!”[5].

În timp ce gornistul interpreta „Taps”[6] lacrimile curgeau pe obrajii soldaților. Nimeni nu încerca să-și ascundă durerea.

După ce purtătorii sicriului s-au retras, cei înșiruiți afară s-au apropiat unul câte unul,

salutând și îngenunchind în fața raclei pentru un ultim gând.

Aeronava C-l7 urma să plece mai târziu în acea dimineață, să se realimenteze pe drum și să ajungă la Baza Aeriană din Dover. Acolo, o altă gardă de onoare, împreună cu familia soldatului căzut, avea să întâmpine sicriul și să-l însoțească până acasă.

În viață, nu există moment mai întunecat decât pierderea cuiva drag. Cu toate astea, am văzut iar și iar cum ne-am adunat ca familii, ca unități militare, ca orașe mici, ca metropole sau ca națiune, pentru a fi cât puteam de buni în clipele tragice.

Când un experimentat operator special al armatei a fost omorât în Irak, geamănul său nu s-a pierdut cu firea. I-a consolat pe prietenii soldatului și a ținut familia laolaltă, având grijă ca fratele pierdut să se poată mândri cu tăria lui în vremuri de restriște.

Când un ranger[17] căzut a fost readus acasă, la baza lui din Savannah, Georgia, întreaga unitate din care făcuse parte, îmbrăcată în cele mai bune uniforme, a mărșăluit de la biserică, până la barul preferat al militarului, aflat pe River Street. Pe drum, întreg orașul Savannah și-a făcut apariția. Pompieri, ofițeri de poliție, veterani și civili din toate domeniile au fost acolo pentru a-l saluta pe tânărul soldat care murise eroic în Afganistan.

Când o aeronavă CV-22 s-a prăbușit în Afganistan, luând viața pilotului și a câtorva membri din echipaj, colegii lor s-au strâns, le-au adus un omagiu, apoi au zburat a doua zi, știind că frații căzuți ar vrea ca ei să continue misiunea aeriană.

Când prăbușirea unui elicopter a provocat moartea a douăzeci și cinci de operatori speciali și a șase soldați din Garda Națională, întreaga națiune a fost în doliu, dar s-a mândrit extrem de mult cu patriotismul, curajul și îndrăzneala războinicilor căzuți.

Toți trecem prin momente întunecate în viață. Dacă nu e vorba despre trecerea în neființă a unui om drag, atunci altceva îți zdrobește spiritul și te face să-ți pui întrebări cu privire la propriul viitor. În acele clipe negre, caută în adâncul tău și fii cât poți tu de bun.

CAPITOLUL 9
Dă-le oamenilor speranță

Dacă vrei să schimbi lumea…
când ești în noroi până la gât începe să cânți.

Vântul de noapte dinspre ocean sufla în rafale de peste treizeci de kilometri pe oră. Nu se zărea nici urmă de lună pe cer, iar un strat de nori coborât de cu seară acoperea stelele. Stăteam în noroi până la piept, murdar din cap până în picioare. Cu ochii împăienjeniți din cauza nămolului întărit, nu mai vedeam decât siluetele colegilor mei, înșirați în groapă pe lângă mine.

Era miercurea din Săptămâna de Iad, iar grupa mea se afla în dezgustătoarele câmpii mlăștinoase din Tijuana. Săptămâna de Iad era esența Primei Faze a programului de pregătire pentru SEAL. Conținea șase zile de nesomn și neîncetate șicane din partea instructorilor. Trebuia să alergăm pe distanțe lungi, să înotăm în largul oceanului, să parcurgem piste cu obstacole, să ne cățărăm pe frânghii, să facem nesfârșite serii de exerciții fizice și să vâslim necontenit în micile bărci gonflabile. Scopul Săptămânii de Iad era să-i elimine pe cei slabi, pe cei insuficient de puternici pentru a face parte din trupele SEAL.

Statistic vorbind, mai mulți recruți renunțau în timpul celor șase zile decât în oricare altă perioadă a antrenamentelor, iar terenurile mlăștinoase reprezentau cea mai dificilă parte a săptămânii. Situate între sudul orașului San Diego și Mexic, aceste câmpii noroioase erau o regiune joasă, în care scurgerile de apă din San Diego creau o fâșie de mâl gros și adânc, având consistența lutului ud.

În după-amiaza respectivă, eu și colegii mei de grupă vâsliserăm în bărcile noastre de cauciuc din Coronado, până pe terenurile mlăștinoase. La puțin timp după sosire, ni se ordonase să intrăm în noroi

și să începem o serie de curse și competiții individuale, menite să ne facă să rămânem uzi, înfrigurați și nefericiți. Glodul ni se agăța de fiecare parte a corpului. Era atât de gros, încât înaintarea prin el te epuiza și-ți punea la încercare voința de a continua.

Cursele au continuat ore în șir. La căderea serii, abia dacă ne mai puteam clinti din cauza oboselii și a frigului ce ne pătrundea până la os. Odată cu apusul soarelui, temperatura a scăzut, vântul s-a întețit și totul parcă a devenit mai greu.

Moralul scădea văzând cu ochii. Era abia miercuri, deci știam cu toții că ne mai așteptau încă trei zile de suferință și epuizare. Acela reprezenta momentul adevărului pentru mulți dintre elevi. Tremurând necontrolat, cu mâinile și picioarele umflate din cauza faptului că le folosiserăm fără pauză, cu pielea atât de șubrezită, încât și cea mai mică mișcare provoca un disconfort, speranța de a duce pregătirea până la capăt se stingea în mare viteză.

Proiectată pe fondul luminilor îndepărtate ale orașului, silueta unui instructor SEAL s-a apropiat cu pași hotărâți de terenul mlăștinos. Adresându-ni-se pe tonul unui vechi prieten, el ne-a vorbit blând printr-un megafon și s-a oferit să-i aline pe cadeții suferinzi. Ne-a zis că puteam să ne alăturăm lui și celorlalți instructori lângă foc. Avea cafea fierbinte și supă de pui. Puteam să ne relaxăm până la răsărit. Să ne odihnim picioarele. S-o luăm mai ușor.

Simțeam că unii dintre elevi erau gata să-i accepte oferta. La urma urmei, cât mai puteam supraviețui în noroi? Un foc cald, o cafea fierbinte și o supă de pui cu siguranță ne-ar fi prins tare bine. Dar a urmat tertipul. Instructorului nu-i trebuia altceva decât să-i vadă pe cinci dintre noi renunțând. Doar cinci care să se lase păgubași și toată grupa putea să-și curme suferința.

Colegul de lângă mine a dat să pornească spre instructor. L-am apucat de braț și l-am ținut bine, însă imboldul de a pleca din noroi era prea puternic. S-a smuls din strânsoarea mea și s-a repezit către pământul uscat. Îl vedeam pe instructor zâmbind. Știa că, odată ce unul va renunța, alții se vor lua după el.

Deodată, peste vuietul vântului, a răsunat o voce. Cântând! Era un glas răgușit și obosit, dar suficient de puternic, încât să-l audă toată lumea. Versurile nu se adresau urechilor sensibile, însă toți știam melodia. Acelei voci i s-a adăugat încă una, apoi încă una și, în scurt timp, toată grupa cânta.

Elevul care se repezise către uscat s-a răsucit și a revenit lângă mine. Luându-mă de braț, a început și el să cânte. Instructorul și-a luat megafonul și a strigat clasei să tacă. Nimeni nu s-a oprit. A urlat către șeful grupei să-și controleze cadeții. Melodia a continuat. Cu fiecare amenințare din partea instructorului, glasurile deveneau mai vii, grupa devenea mai puternică, iar voința de a continua, în ciuda adversităților, devenea de neînfrânt. Prin beznă, la lumina focului ce se răsfrângea pe chipul instructorului, l-am zărit pe acesta zâmbind. Din nou învățaserăm o lecție importantă: forța unei persoane de a uni un grup, de a-i inspira pe cei din jur, de a le da speranță. Dacă acea persoană putea să cânte stând în noroi până la gât, atunci și noi puteam. Dacă acea persoană putea să îndure frigul crunt, atunci și noi puteam. Dacă acea persoană putea să reziste, atunci și noi puteam.

Sala cea mare a bazei aeriene din Dover era plină de familii îndurerate: copii neconsolați, care hohoteau în brațele mamelor, părinți care se țineau de mâini, sperând să capete putere unul de la celălalt, soții cu privirile rătăcite de uimire. Cu numai cinci zile în urmă, un elicopter pilotat de aviatori ai armatei, care transporta membri ai trupelor SEAL și pe partenerii lor afgani alături de

care participau la operațiunile speciale, fusese doborât în Afganistan. Toți cei treizeci și opt de oameni aflați la bord muriseră. Era cea mai mare pierdere suferită în Războiul Împotriva Terorii.

În mai puțin de un ceas, o uriașă aeronavă de transport C-17 trebuia să aterizeze în Dover, moment în care rudele eroilor căzuți aveau să fie conduse spre locul de staționare, pentru a întâmpina sicriele îmbrăcate în steaguri. Dar, în timp ce familiile așteptau, președintele Statelor Unite, ministrul apărării, secretarii de stat și liderii forțelor armate au intrat pe rând în sala de așteptare, pentru a-și prezenta omagiile și a dărui, acolo unde puteau, puțină alinare.

Participasem la zeci de ceremonii pentru soldații căzuți. Niciodată nu era ușor și deseori mă întrebasem dacă vorbele mele de mângâiere schimbă ceva pentru cei care au pierdut persoane dragi ori dacă șocul durerii face ca toate spusele mele să fie de neînțeles.

Pe măsură ce eu și soția mea, Georgeann, intram în vorbă cu familiile, mă chinuiam să găsesc vorbele potrivite. Cum puteam să le înțeleg cu adevărat durerea? Cum puteam să le spun că sacrificiul făcut de fiul, soțul, tatăl, fratele sau prietenul lor nu fusese în van? Mă străduiam din răsputeri să-i consolez pe toți. Îi îmbrățișam. Mă rugam alături de ei. Încercam să mă țin tare de dragul lor, dar, cumva, cuvintele mele nu erau îndeajuns.

Apoi, chiar când îngenuncheam lângă o femeie în vârstă, am observat că familia de lângă mine discuta cu generalul-locotenent de marină John Kelly. Adjunctul militar al ministrului apărării, Kelly era un bărbat înalt, cu părul cărunt tuns scurt și îmbrăcat într-o impecabilă uniformă a marinei americane. Rudele se strânseseră împrejurul său și simțeam că vorbele lui de înțelegere și încurajare în fața acelei tragedii aveau un efect profund asupra părinților și copiilor îndurerați. El zâmbea

și ei zâmbeau. El îi lua în brațe și ei îl îmbrățișau la rândul lor. El întindea mâna și ei i-o apucau strâns.

După ce i-a îmbrățișat încă o dată pe părinți și a mulțumit familiei pentru sacrificiul făcut, Kelly a trecut la următorul grup de supraviețuitori cu inimile frânte. Timp de un ceas, John Kelly s-a întâlnit cu aproape toate familiile din încăpere. Mai mult decât spusele oricărui alt vizitator din acea zi, cuvintele lui au răsunat în sufletul fiecărui părinte, al fiecărei soții, al fiecărui frate, al fiecărei surori și al fiecărui prieten. Vorbele sale arătau înțelegere. Vorbele sale transmiteau compasiune și, mai presus de orice, dădeau speranță.

Numai John Kelly ar fi putut să schimbe ceva în ziua aceea. Numai John Kelly ar fi putut să le reaprindă speranța, fiindcă numai John Kelly știa cum e să pierzi un fiu în luptă.

Comandantul secund de marină Robert Kelly fusese ucis în 2010, în Afganistan, pe când își efectua serviciul militar în Batalionul 3 al Regimentului 5 de infanterie marină. Generalul Kelly și familia lui înfruntaseră tragedia, la fel cum făceau toate rudele aflate în acea zi în Dover. Dar familia Kelly supraviețuise. Făcuse față durerii, suferinței și pierderii inconsolabile.

Urmărindu-l pe John Kelly, am simțit că mă întărește și pe mine. La drept vorbind, atunci când pierzi un soldat, plângi pentru rudele lui, dar te și temi că aceeași soartă s-ar putea abate asupra ta. Te întrebi dacă ai fi în stare să reziști pierderii unui copil. Te întrebi cum s-ar descurca ai tăi, dacă nu le-ai mai fi alături. Speri și te rogi ca Dumnezeu sa aibă milă și să nu-ți pună pe umeri o asemenea povară de neconceput.

În cursul următorilor trei ani, John Kelly și cu mine am devenit prieteni apropiați. Era un ofițer remarcabil, un bărbat puternic pentru soția lui, Karen, și un tată iubitor pentru fiica lui, Kate, și pentru fiul său cel mare, maiorul de marină John

Kelly. Dar, mai mult decât atât, fără s-o știe vreodată, John Kelly reaprindea speranța în inimile tuturor celor din jur. Speranța că, în cele mai grele momente, vor fi puternici și vor putea să se înalțe deasupra durerii, dezamăgirii și chinului. Speranța că fiecare dintre noi are în el capacitatea de a merge înainte, nu doar pentru a supraviețui, ci și pentru a-i inspira pe alții.

Nădejdea e cea mai mare forță din univers. Cu ea poți să îndemni națiuni spre măreție. Poți să-i ridici pe cei asupriți. Poți să alini durerea unei pierderi insuportabile. Uneori, pentru a schimba ceva, nu-i nevoie decât de un singur om.

La un moment dat, cu toții ne trezim în noroi până la gât. Acela e momentul să cânți în gura mare, să zâmbești larg, să-i însuflețești pe cei din jur și să le dai speranța că mâine va fi mai bine.

CAPITOLUL 10
Niciodată, dar absolut niciodată, nu renunța!

Dacă vrei să schimbi lumea…
să nu tragi cu niciun chip clopotul

Stăteam în poziție de drepți, alături de ceilalți 150 de cadeți care se pregăteau să-și înceapă antrenamentele pentru SEAL. Instructorul, echipat cu bocanci de luptă, pantaloni scurți kaki și un tricou albastru
cu auriu, a traversat curtea întinsă asfaltată, îndreptându-se către un clopot de alamă, ce atârna în văzul tuturor recruților.

— Domnilor, a început el. Azi e prima zi a programului de inițiere în trupele SEAL. În următoarele șase luni, veți fi supuși celei mai dure instrucții din armata Statelor Unite.

Mi-am aruncat ochii în jur și am văzut câteva fețe temătoare printre colegii mei. Instructorul a continuat:

— Veți fi puși la încercare așa cum n-ați mai fost niciodată până acum.

Făcând o pauză, s-a uitat la întreaga adunare de „mormoloci”.

— Majoritatea nu veți rezista. O să am eu grijă de asta.

A zâmbit.

— O să fac tot ce-mi stă în putere ca să vă determin să renunțați! a spus el, accentuând ultimele trei cuvinte. O să vă hărțuiesc fără milă. O să vă fac de rușine în fața colegilor. O să vă împing dincolo de limite.

Apoi, un mic rânjet i s-a strecurat pe chip.

— Și o să fie durere. Multă, foarte multă durere.

Apucând frânghia clopotului, a tras de ea cu putere și un dangăt răsunător s-a împrăștiat în toată curtea.

— Dar, dacă nu vă place durerea, dacă nu vă plac șicanele, există o cale ușoară de scăpare.

A tras iar de funie și un nou val de sunete metalice a reverberat între zidurile clădirilor.

— Tot ce trebuie să faceți pentru a renunța e să trageți de trei ori clopotul ăsta.

A dat drumul frânghiei legate de limba clopotului.

— Trageți clopotul și nu va mai trebui să vă treziți devreme. Trageți clopotul și o să scăpați de alergările lungi, de înotatul în apă rece sau de pistele cu obstacole. Trageți clopotul și o să puteți evita toată suferința.

Instructorul și-a coborât privirea spre asfalt și a părut că se întrerupe din monologul pregătit.

— Dar dați-mi voie să vă spun ceva, a zis el. Dacă renunțați, o să regretați tot restul vieții. Nimic nu devine mai ușor dacă te dai bătut.

După șase luni, doar treizeci și trei dintre noi mai stăteau în picioare la ceremonia de absolvire. Unii au ales calea mai ușoară. S-au lăsat păgubași, iar eu bănuiesc că instructorul avea dreptate: o să regrete tot restul vieții.

Dintre toate lecțiile pe care le-am învățat în timpul pregătirii pentru SEAL, asta e cea mai importantă. Nu renunța niciodată. Nu pare ceva deosebit de profund, dar viața te pune mereu în situații în care să renunți pare mult mai ușor decât să mergi înainte. În care împrejurările îți sunt atât de potrivnice, pare logic sa te lași păgubaș.

De-a lungul carierei mele, am fost mereu inspirat de bărbați și femei care au refuzat să se dea bătuți, care au refuzat să-și plângă de milă, dar niciunul nu m-a impresionat mai mult decât tânărul ranger pe care l-am cunoscut într-un spital din Afganistan.

*

Era seară, târziu, când am primit vestea că unul dintre soldații mei a călcat pe o mină antipersonal și a fost transportat de urgență, cu elicopterul sanitar, la un spital militar aflat în apropierea cartierului meu general. Comandantul de regiment al rangerilor, colonelul Erik Kurilla, și cu mine ne-am grăbit să ajungem acolo și să intrăm în salonul soldatului.

Tânărul zăcea în patul de spital, cu tuburi ieșindu-i din gură și din piept. Avea brațele și fața brăzdate de arsuri. Pătura care-i acoperea trupul stătea întinsă acolo unde ar fi trebuit să se afle picioarele lui, Viața i se schimbase pentru totdeauna.

Făcusem nenumărate vizite la spitalul militar din Afganistan. Când conduci misiuni pe timp de război, încerci să nu-ți însușești suferințele oamenilor. Știi că ele reprezintă o parte a luptelor. Soldații sunt răniți. Soldații mor. Dacă lași ca orice decizie pe care o iei să fie influențată de o posibilă pierdere de vieți omenești; îți va fi foarte dificil să fii eficient.

Totuși, în seara respectivă lucrurile parcă stăteau cumva altfel. Rangerul care zăcea în fața mea era teribil de tânăr, mai mic decât cei doi băieți ai mei. Avea numai nouăsprezece ani și îl chema Adam Bates. Sosise în Afganistan cu doar o săptămână în urmă și aceea fusese prima lui misiune de luptă. M-am aplecat și i-am atins umărul cu mâna. Părea a fi sedat și inconștient. Am stat puțin pe gânduri, am rostit o mică rugăciune și tocmai dădeam să ies, când asistenta a venit să vadă ce face soldatul meu.

A zâmbit, i-a verificat semnele vitale și m-a întrebat dacă vreau să aflu ceva despre starea lui. M.-a informat că ambele picioare îi fuseseră amputate și că suferise răni grave în urma exploziei, dar avea mari șanse de supraviețuire.

I-am mulțumit că are așa multă grijă de rangerul Bates și i-am spus că o să revin când el o să-și

recapete conștienta.

— Păi e conștient! mi-a zis femeia. De fapt, ar fi bine să-i spuneți ceva.

L-a scuturat cu blândețe pe tânărul militar, care a întredeschis ochii și m-a recunoscut.

— Acum nu poate vorbi, a continuat asistenta. Dar mama lui era surdă, așa că știe limbajul semnelor.

Ea mi-a întins o foaie pe care erau desenate diverse simboluri din limbajul semnelor. Am vorbit câteva momente, încercând să găsesc tăria de a spune ceea ce trebuia. Ce poți să-i zici unui tânăr care și-a pierdut ambele picioare slujindu-și țara? Cum îl faci să se simtă mai bine în privința viitorului său?

Bates, cu fața umflată în urma exploziei, cu ochii abia vizibili din cauza roșeții și a bandajelor, m-a fixat preț de o clipă. Probabil că-mi citise mila pe chip. Ridicând o mână, a început să-mi facă semne.

Am urmărit fiecare simbol pe foaia din fața mea. Încet, cu mare greutate, el mi-a transmis: „O-să-fiu-OK”. Apoi a adormit la loc.

Ieșind din spital în seara aceea, nu mi-am putut reține lacrimile. Dintre sutele de oameni cu care vorbisem între zidurile clădirii, niciunul nu se plânsese vreodată. Nici măcar o dată! Toți erau mândri că-și făcuseră datoria. Își acceptau soarta și nu-și doreau decât să se întoarcă în unitatea lor, să fie alături de colegii pe care-i lăsaseră în urmă. Cumva, Adam Bates îi întruchipa pe toți cei dinaintea lui.

La un an după vizita tăcută la spitalul din Afganistan, am luat parte la schimbarea comenzii Regimentului 75 de rangeri. Acolo, în tribune, soldatul Bates, elegant în ținuta lui de paradă, stătea drept pe noile sale proteze. L-am auzit provocându-i pe câțiva dintre colegii săi la un concurs de tracțiuni. După tot ce îndurase – numeroasele operații, o recuperare dureroasă,

adaptarea la noua viață – nu renunțase nicio clipă. Râdea, glumea, zâmbea și așa cum îmi promisese, era OK!

Viața e plină de momente dificile. Dar, undeva în lume, cineva o duce mai rău decât tine. Dacă-ți umpli zilele plângându-ți de milă, necăjindu-te din pricina felului în care ai fost tratat, jelindu-ți soarta, dând vina pe cineva sau pe ceva din afară pentru situația în care te afli, atunci viața o să-ți fie lungă și grea. Pe de-altă parte, dacă refuzi să renunți la visurile tale, dacă ții capul sus și rămâi puternic împotriva adversităților, atunci viața o să fie așa cum ți-o faci. Iar tu poți s-o faci grozavă! Niciodată, dar absolut niciodată, sa nu tragi clopotul!

*

Nu uita… începe fiecare zi cu o sarcină îndeplinită. Găsește pe cineva care să te ajute. Respectă-i pe toți. Înțelege că viața nu e corectă și că deseori vei eșua. Dar, dacă-ți asumi unele riscuri, dacă ridici capul când vremurile sunt grele, dacă înfrunți tiranii și le dai speranță celor asupriți, dacă niciodată, dar absolut niciodată nu te dai bătut, atunci o să-ți schimbi în bine viața… și, poate, lumea!

DISCURSUL DE LA CEREMONIA DE ABSOLVIRE A UNIVERSITĂȚII DIN TEXAS

21 MAI 2004

Sloganul universității este: „Ce începe aici schimbă lumea”. Trebuie să recunosc că îmi cam place. „Ce începe aia schimba lumea!”

În seara asta, aproape opt mii de studenți își vor primi diploma din partea Universității din Texas. Acel măreț model de rigoare analitică, Ask.com, spune că un american obișnuit va întâlni, de-a lungul vieții, aproximativ zece mii de persoane. Multa lume! Dar, dacă fiecare dintre voi ar schimba viețile a doar zece oameni, iar fiecare dintre aceia ar schimba viețile a încă zece, numai zece, atunci, peste cinci generații, adică peste 125 de ani, promoția din 2014 va fi schimbat viețile a opt sute de milioane de oameni.

Opt sute de milioane de oamenii Gândiți-vă: mai mult decât dublul populației Statelor Unite. Adăugați încă o generație și puteți schimba întreaga populație a globului, opt miliarde de oameni. Dacă vi se pare greu să schimbați viețile a zece oameni, să le schimbați pentru totdeauna, vă înșelați.

Am văzut asta întâmplându-se zi de zi în Irak și Afganistan. Un tânăr ofițer al armatei hotărăște să o ia la stânga în loc să meargă la dreapta pe un drum din Bagdad și cei zece soldați din echipa lui sunt salvați de o ambuscadă.

În provincia Kandahar din Afganistan, un subofițer din trupele de femei voluntare simte că e ceva în neregulă și își îndrumă plutonul de infanterie departe de un dispozitiv explozibil improvizat, salvând viețile a doisprezece soldați.

Însă, dacă stați să vă gândiți, nu doar ei au scăpat cu viață prin decizia unei singure persoane,

ci și copiii lor încă nenăscuți. Și copiii copiilor lor. Generații întregi, salvate de o singură hotărâre, de un singur om.

Dar schimbarea lumii poate avea loc oriunde și prin intervenția oricui. Așadar, orice începe aici, poate într-adevăr să schimbe lumea, însă întrebarea este: cum o să arate lumea după ce ați schimbat-o?

Ei bine, sunt convins că ea va arăta mult, mult mai bine, iar dacă veți fi o clipă îngăduitori cu acest bătrân marinar, am câteva sugestii care s-ar putea să vă ajute în drumul vostru către o lume mai bună. Și cu toate că eu am deprins aceste învățături în armată, pot să vă asigur că n-are nicio importanță dacă veți îmbrăcă vreodată uniforma militară

Nu contează dacă sunteți bărbați ori femei, nu contează care vă sunt rădăcinile etnice ori religioase, nu contează ce orientare sau statut social aveți. Lucrurile cu care ne luptăm pe lumea asta sunt asemănătoare, iar lecțiile despre cum să le înfrângem și să mergem mai departe, schimbându-ne pe noi și pe cei din jur, ni se aplică tuturor în egală măsură.

Am făcut parte din trupele SEAL vreme de treizeci și șase de ani. Dar totul a început după ce am absolvit Universitatea din Texas, când m-am înscris pentru antrenamentul de bază SEAL în Coronado, California. Programul de pregătire pentru SEAL înseamnă șase luni de alergări prin nisip lungi și chinuitoare, ședințe de înot în toiul nopții, prin apele reci din jurul orașului San Diego, piste cu obstacole, nesfârșite exerciții fizice și zile fără somn, în care ești mereu ud, înfrigurat și nefericit.

Înseamnă șase luni de hărțuiri neîncetate din partea unor războinici profesioniști, care caută să-i găsească pe cei slabi la trup și la minte, pentru a-i împiedica să intre vreodată în trupele SEAL. Însă antrenamentele caută să-i descopere și pe aceia care pot fi buni conducători într-un mediu dominat

de stres, haos, eșecuri și nenorociri. Pentru mine, inițierea în SEAL a reprezentat o viață de provocări, înghesuite într-o jumătate de an.

Așadar, iată cele zece lecții pe care le-am învățat atunci și pe care, sper eu, le veți prețui pe măsură ce înaintați prin viață.

*

În fiecare dimineață a programului de inițiere în SEAL, instructorii mei, pe atunci toți veterani ai Războiului din Vietnam, își făceau apariția în camera mea din cazarmă și primul lucru pe care-l verificau era patul. Voiau să vadă dacă acesta era bine făcut, colțurile stăteau drepte, învelitorile, bine întinse, perna așezată pe mijloc, chiar sub tăblie, iar pătura suplimentară, împăturită cu grijă la picioarele saltelei.

Era o sarcină simplă, în cel mai bun caz banală. Dar, în fiecare dimineață, ni se cerea să ne facem patul la perfecție. Pe atunci părea ceva puțin ridicol, mai ales în lumina faptului că noi aspiram să devenim războinici adevărați, membri SEAL înăspriți în bătălii, însă înțelepciunea acelui simplu gest mi-a fost dovedită de multe ori de-a lungul timpului.

Dacă vă faceți patul în fiecare dimineață, veți fi îndeplinit prima sarcină a zilei. Ea vă va da un mic sentiment de mândrie și vă va încuraja să îndepliniți încă o sarcină, apoi încă una și încă una. Până la sfârșitul zilei, acea primă sarcină îndeplinită se va fi transformat în numeroase îndatoriri duse până la capăt. În plus, grija de a vă face patul va întări faptul că, în viață, lucrurile mărunte contează. Dacă pe ele nu le puteți face corect, niciodată nu veți reuși să faceți lucrurile mari așa cum se cuvine.

Iar dacă se va întâmpla să aveți o zi groaznică, vă veți întoarce acasă la un pat făcut – făcut de voi

– și asta o să vă îmbărbăteze că mâine va fi mai bine.

Dacă vreți să schimbați lumea, începeți prin a vă face patul.

*

În timpul programului de pregătire pentru SEAL, recruții sunt despărțiți în echipe de vâslași. Fiecare echipă numără șapte elevi: câte trei de fiecare parte a unei mici bărci de cauciuc și unul la cârmă, care să-i conducă pe drumul cel bun. Zi de zi, echipele se adună pe plajă și sunt instruite să iasă în larg și să vâslească la câțiva kilometri depărtare de coastă.

Iarna, valurile ce se sparg pe țărmul din San Diego pot ajunge să măsoare între doi metri jumătate și trei metri înălțime, așa că e teribil de greu să vâslești prin ele, dacă nu se pune toată lumea pe treabă. Fiecare vâslă trebuie sincronizată cu numărătoarea cârmaciului. Toți trebuie să depună eforturi egale, altfel barca se va răsturna în valuri și va fi azvârlită fără milă înapoi pe plajă. Pentru ca ea să ajungă la destinație, toți trebuie să vâslească.

Nu puteți să schimbați lumea pe cont propriu. Veți avea nevoie de ajutor, iar ca să ajungeți într-adevăr din punctul de plecare la destinația stabilită luați alături de voi prieteni, colegi, bunăvoința străinilor și un cârmaci puternic, care să-i ghideze pe toți.

Dacă vreți să schimbați lumea, găsiți pe cineva care să vă ajute să vâsliți.

*

După câteva săptămâni de antrenamente grele, din grupa mea de cadeți, care pornise cu 150 de oameni, mai rămăseseră doar 42. Acum existau șase echipe de vâslași, cu câte șapte membri fiecare. Eu împărțeam aceeași ambarcațiune cu

tipii înalți, dar cea mai bună dintre echipe era alcătuită din mărunței sau „gașca de pitici”, cum le spuneam noi. Niciunul nu depășea un metru șaizeci și cinci.

Gașca de pitici era formată dintr-un indian american, un afro-american, un polonez american, un grec american, un italian american și doi pușți duri din Midwest. Laolaltă, ei vâsleau, alergau și înotau mai bine decât oricare dintre celelalte echipe.

Vânjoșii *din* celelalte bărci făceau mereu glume prietenoase pe seama *micuților labe de scafandru pe* care piticii și le puneau în *picioarele lor micuțe* înaintea fiecărei ședințe de înot. Dar, cumva, mărunțeii aceia, strânși din toate colțurile țării și ale lumii, sfârșeau întotdeauna prin a râde la urmă, după ce înotau mai iute decât toți și ajungeau pe țărm înaintea celorlalți.

Pregătirea pentru SEAL era un excelent egalizator. Acolo conta doar voința de a reuși, nu culoarea pielii, nici originea etnică, educația ori statutul social.

Dacă vreți să schimbați lumea, apreciați oamenii după mărimea inimii, nu a labelor de înot.

*

De câteva ori pe săptămână, aliniau grupa și făceau câte un control al uniformelor. Era o verificare deosebit de amănunțită. Șapca trebuia să fie perfect apretată, hainele, impecabil călcate, iar catarama de la curea, sclipitoare și nepătată.

Dar părea că, oricât de mult te-ai fi străduit să-ți apretezi șapca, să-ți calci uniforma sau să-ți lustruiești catarama, pur și simplu nu era suficient. Instructorii găseau câte „ceva” în neregulă.

Elevul care pica testul verificării uniformei trebuia să alerge, complet îmbrăcat, în valurile de lângă țărm, iar apoi, ud leoarcă, să se rostogolească pe plajă, până când se acoperea de

nisip din creștet până în tălpi. Rezultatul era cunoscut sub numele de „fursec pudrat cu zahăr”. Stăteai în acea uniformă tot restul zilei, ud, înfrigurat și plin de nisip.

Mulți cadeți pur și simplu nu puteau accepte faptul că toate eforturile lor erau în zadar. Că, oricât de mult s-ar fi chinuit să-și aranjeze uniforma, nu aveau să fie apreciați. Aceia nu rezistau până la finalul antrenamentelor. Ei nu înțelegeau scopul exercițiului. Că n-o să reușești niciodată. Că n-o să ai nicicând uniforma perfectă.

Uneori, indiferent cât de bine v-ați pregăti sau cât de bine v-ați face treaba, tot ajungeți în situația unui fursec pudrat cu zahăr. Câteodată așa e viața.

Dacă vreți să schimbați lumea, treceți peste faptul că ați fost fursecuri pudrate cu zahăr și mergeți înainte.

*

În timpul antrenamentelor, erai supus zilnic mai multor probe fizice. Alergări pe distanțe lungi, ședințe prelungite de înot, trasee cu obstacole și ore întregi de exerciții, unele concepute să-ți pună la încercare tăria de caracter.

Fiecare probă își avea standardele ei, timpi pe care trebuia să-i respecți. Dacă nu reușeai să te ridici la nivelul impus, numele îți era trecut pe listă și, la sfârșitul zilei, erai invitat într-un Circ.

Circul era alcătuit din două ore de exerciții fizice suplimentare menite să te epuizeze, să-ți frângă spiritul, să te forțeze să renunți. Nimeni nu-și dorea să ajungă acolo. Un Circ însemna că, în ziua respectivă, nu fuseseși la înălțime- Un Circ însemna mai multă oboseală, iar mai multă oboseală însemna că ziua următoare avea să fie mai grea, crescând probabilitatea să urmeze și alte Circuri.

Dar toată lumea, absolut toată lumea, ajungea la un moment dat pe lista pentru Circ. Și un lucru

interesant li se întâmpla celor care intrau mereu pe listă. Odată cu trecerea timpului, elevii care făceau cele două ore de exerciții suplimentare deveneau din ce în ce mai puternici. Durerea Circului dădea forța interioară, construia rezistența fizică.

Viața e plină de circuri. O să dați greș. Probabil că o să dați greș foarte des. Și o să fie dureros. O să fie descurajator. Uneori, o să fiți testați până în adâncul ființei.

Dacă vreți să schimbați lumea, nu vă temeți de Circuri.

*

De cel puțin două ori pe săptămână, recruților li se cerea să parcurgă pista cu obstacole. Aceasta conținea douăzeci și cinci de piedici, printre care se numărau un zid înalt de trei metri, o plasă de încărcare lungă de nouă metri și o rețea de sârmă ghimpată pe sub care trebuia să te târăști. Asta ca să numesc doar câteva.

Dar cel mai dificil obstacol era „Panta pentru Viață". La un capăt avea un turn cu trei etaje, înalt de nouă metri, iar la celălalt, un turn cu un singur nivel. Între ele se întindea o funie lungă de treizeci de metri.

Trebuia să urci în turnul cu trei etaje și, odată ajuns în vârf, să apuci frânghia, să te lași sub ea și să cobori, punând câte o mână în fața celeilalte, până în capătul opus. Când grupa mea și-a început antrenamentele în 1971, recordul pentru parcurgerea traseului cu obstacole rezista neînvins de câțiva ani. Părea de neînfrânt până când, într-o bună zi, un elev s-a hotărât să coboare Panta pentru Viață… cu capul înainte.

În loc să-și lase corpul să atârne sub frânghie și sa înainteze puțin câte puțin, el a încălecat cu îndrăzneală funia și s-a împins în jos. Era o mișcare periculoasă, aparent nebunească și plină de riscuri. Eșecul ar fi putut însemna o accidentare

și eliminarea din programul de pregătire. Fără nicio ezitare, cadetul a lunecat pe frânghie cu o viteză primejdios de mare și, în loc s-o străbată în câteva minute, și-a redus timpul la jumătate. La finalul traseului, doborâse recordul.

Dacă vreți să schimbați lumea, câteodată va trebui să vă avântați spre obstacole cu capul înainte.

*

În faza de pregătire pentru războaiele pe uscat, cadeții sunt duși în zbor pe insula San Clemente, aflată în apropiere de coasta orașului San Diego. Apele care înconjoară insula sunt un loc propice pentru rechinii albi uriași. Ca să-ți închei cu succes pregătirea, trebuie să parcurgi o serie de ședințe de înot. Una dintre ele are loc noaptea.

Înaintea ieșirii în larg, instructorii te informează cu veselie despre diversele specii de răpitori care populează apele de pe lângă San Clemente. Totuși, te asigură că niciun cadet n-a fost vreodată mâncat de rechini. Cel puțin nu de curând.

Dar ești învățat și că, dacă un rechin începe să-ți dea târcoale, trebuie să rămâi pe poziții. Să nu fugi. Să nu-ți arăți frica. Iar dacă peștele care poftește la o gustare de noapte se repede spre tine, trebuie să-ți aduni toate puterile și să-l pocnești în bot, moment în care el se va întoarce și va pleca.

Există mulți rechini pe lume. Dacă sperați să înotați până la capăt, veți fi nevoiți să-i înfruntați.

Dacă vreți să schimbați lumea, nu dați înapoi în fața rechinilor.

*

Ca membri ai trupelor SEAL, una dintre sarcinile noastre e atacarea pe sub apă a vaselor inamice. Am exersat îndelung aceasta tehnică în timpul programului de inițiere. Misiunea de atac

este cea în care doi scafandri SEAL sunt parașutați în largul unui port inamic, trebuie să înoate cale de peste trei kilometri pe sub apă, folosind doar o sondă de adâncime și o busolă pentru a-și găsi ținta.

Pe drum, cu toate că te afli departe de suprafață, vezi un licăr de lumină răzbătând în adânc. E liniștitor să știi că ai deasupra ta largul oceanului. Dar, pe măsură ce te apropii de nava ancorată, lumina începe să scadă. Corpul de oțel al vasului blochează razele lunii și pe cele ale felinarelor din jur. Blochează orice urmă de lumină din împrejurimi.

Pentru a-ți îndeplini cu succes misiunea, trebuie să înoți sub ambarcațiune și să-i găsești chila, elementul central aflat pe axa longitudinală a navei, în cea mai adâncă parte ei. Acela e obiectivul tău. Dar chila reprezintă și cea mai întunecată parte a vasului, locul în care nu-ți poți vedea nici măcar propria mână înaintea ochilor, în care zgomotul motoarelor te asurzește, în care e ușor să te rătăcești și să dai greș.

Orice membru SEAL știe că, sub chilă, în cel mai întunecat moment al misiunii, trebuie să rămână calm, să-și țină firea și să-și pună la lucru toate abilitățile tactice, toată forța fizică și toată puterea interioară.

Dacă vreți să schimbați lumea, în cele mai întunecate momente, trebuie să fiți cât puteți voi de buni.

*

A noua săptămână de pregătire e numită Săptămâna de Iad. Aduce cu ea șase zile de nesomn, de neîncetate chinuri fizice și psihice, dar și o zi specială, petrecută pe câmpurile de noroi. Acestea acoperă o zonă aflată între San Diego și Tijuana, unde apa infiltrată dă naștere smârcurilor:

un petic de teren mlăștinos, unde mâlul stă să te înghită.

În miercurea din Săptămâna de Iad vâslești până la zona mlăștinoasă, apoi îți petreci următoarele cincisprezece ore încercând să supraviețuiești noroiului înghețat, vântului care urlă și necontenitelor insistențe ale instructorilor, care te îndeamnă să renunți.

Într-o asemenea zi de miercuri, când soarele se pregătea să apună, grupei mele, care comisese cine știe ce „încălcare grosolană a regulilor", i s-a ordonat să intre în nămol. Mâlul ne-a cuprins pe fiecare, până când doar capetele ne-au mai rămas la suprafață. Instructorii ne-au spus că am putea să ieșim din noroi, dacă cinci dintre noi s-ar da bătuți. Doar cinci care să renunțe și toți am scăpa de frigul crunt.

Uitându-mă în jur, era clar că unii cadeți dădeau să cedeze. Mai aveam încă opt ore până la răsărit, încă opt ore de stat în frigul ce ne pătrundea până la os. Clănțănitul dinților, dârdâielile și gemetele recruților erau așa de zgomotoase, încât abia dacă mai auzeai ceva. Atunci, o voce a răzbit în noapte. O voce care cânta. Melodia era teribil de falsă, dar interpretată cu mult entuziasm. Acelei voci i s-a mai adăugat una, apoi încă una, până când, în scurt timp, toată grupa s-a pus pe cântat.

Știam că, dacă acel om a reușit să se ridice deasupra suferinței, și alții pot să facă la fel. Instructorul ne-a amenințat cu prelungirea ședерii în nămol dacă aveam să mai cântăm, dar corul nu s-a oprit. Și, cumva, noroiul ni s-a părut mai cald, vântul, mai blând, iar zorile, mai aproape.

Dacă am învățat ceva cât am umblat prin lume, atunci am învățat care e puterea speranței. Puterea unei singure persoane, a unui Washington, Lincoln, King, Mandela, ba chiar a unei tinere fete din Pakistan pe nume Malala. O singură persoană poate să schimbe lumea, dându-le oamenilor speranță.

Dacă vreți să schimbați lumea, când veți fi în noroi până la gât, începeți să cântați.

*

În sfârșit, în tabăra de pregătire pentru SEAL există un clopot, un clopot de alamă, ce atârnă în mijlocul curții, acolo unde poate fi văzut de toți cadeții. Pentru a renunța, nu trebuie decât să tragi clopotul acela. Îl faci să sune și nu mai ești nevoit să te trezești ia cinci dimineața. Îl faci să sune și nu mai ești nevoit să înoți prin apa rece ca gheața. Îl faci să sune și nu mai ești nevoit să alergi, să parcurgi pista cu obstacole, să faci exercițiile fizice și să suporți greutățile antrenamentelor.

Trebuie doar să tragi clopotul.

Dacă vreți să schimbați lumea, niciodată, dar absolut niciodată, să nu trageți clopotul.

*

Promoția anului 2014, peste doar câteva momente veți absolvi. Peste doar câteva momente, veți porni pe drumul prin viață. Peste doar câteva momente, veți începe să schimbați lumea în bine. N-o să vă fie ușor.

Începeți fiecare zi cu o sarcină îndeplinită. Găsiți oameni care să vă ajute. Respectați-i pe toți. Înțelegeți că viața nu e corectă și că deseori veți eșua, dar dacă vă veți asuma anumite riscuri, dacă veți ține fruntea sus în vremurile grele, dacă veți înfrunta tiranii, dacă le veți da speranță celor asupriți și niciodată, dar absolut niciodată, nu veți renunța… dacă veți face toate astea, atunci generația viitoare și cele care îi vor urma vor trăi într-o lume mult mai bună decât cea pe care o avem azi. Iar ceea ce începe aici, va fi schimbat, într-adevăr, lumea în bine.

Vă mulțumesc foarte mult! Luați-i în coarne!

MULȚUMIRI

Aș vrea să-i mulțumesc redactorului meu de carte, Jamie Raab, pentru răbdarea și înțelegerea ei. Ai realizat cu măiestrie o carte superbă, care știu că o să treacă testul timpului. Aș vrea să le mulțumesc și tuturor prietenilor minunați, care și-au dat acordul pentru a fi pomeniți în text. Curajul vostru în fața unor greutăți uriașe m-a inspirat mai mult decât o să știți vreodată.

DESPRE AUTOR

Amiralul în rezervă William H. McRaven și-a slujit cu onoare țara în marina militară a Statelor Unite. De-a lungul celor treizeci și șapte de ani în care a făcut parte din trupele SEAL, a avut funcții de comandă la toate nivelurile.

Ca amiral cu patru stele, ultima sa atribuție a fost aceea de comandant al tuturor forțelor speciale americane. Acum este rector al Universității din Texas.

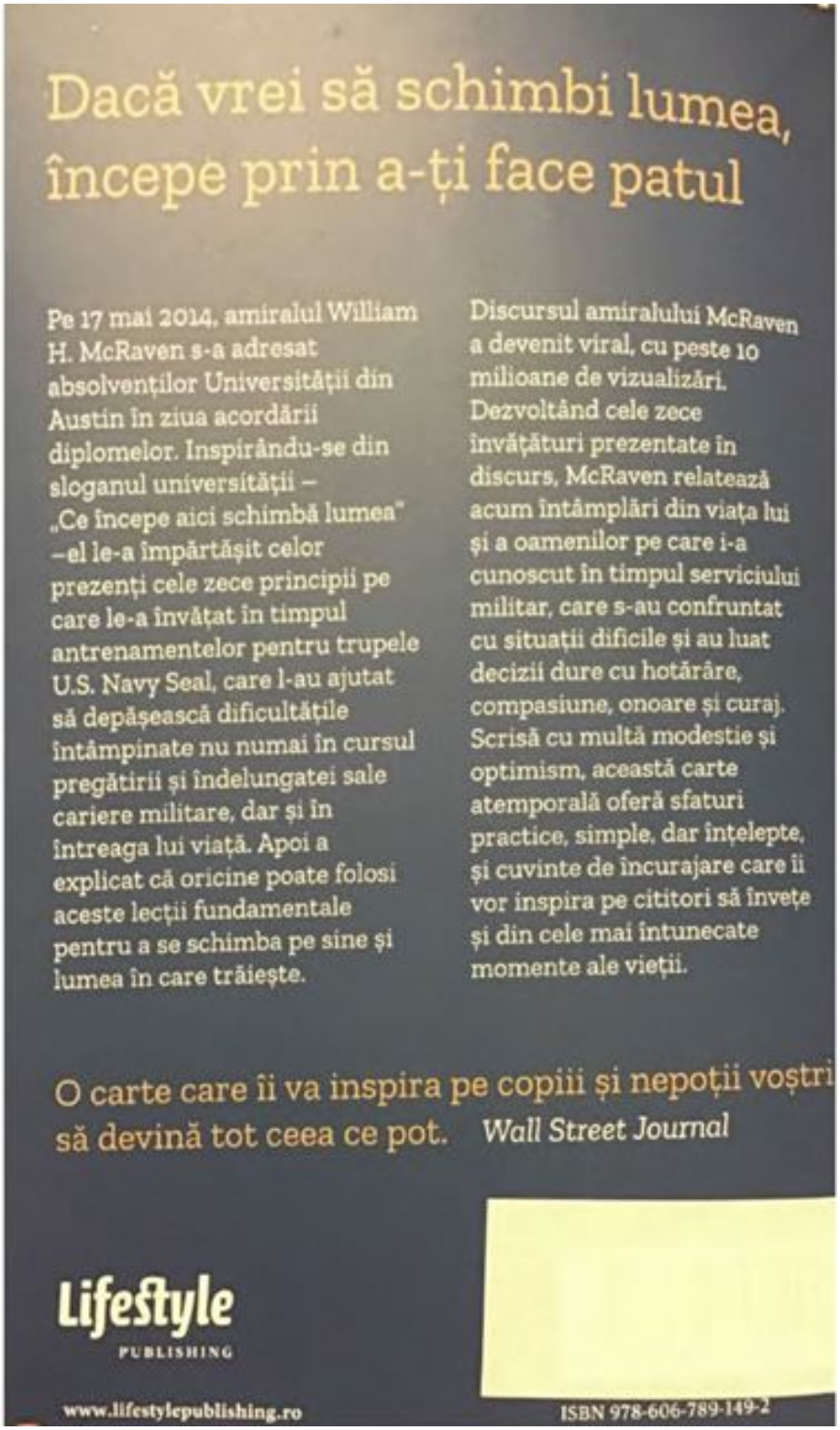
Dacă vrei să schimbi lumea, începe prin a-ți face patul
Pe 17 mai 2014, amiralul William H. McRaven s-a adresat absolvenților Universității din Austin în ziua acordării diplomelor. Inspirându-se din sloganul universității – „Ce începe aici schimbă lumea" – el le-a împărtășit celor prezenți cele zece principii pe care le-a învățat în timpul antrenamentelor pentru trupele U.S. Navy Seal, care l-au ajutat să depășească dificultățile întâmpinate nu numai în cursul pregătirii și îndelungatei sale cariere militare, dar și în întreaga lui viață. Apoi a explicat că oricine poate folosi aceste lecții fundamentale pentru a se schimba pe sine și lumea în care trăiește.
Discursul amiralului McRaven a devenit viral, cu peste 10 milioane de vizualizări. Dezvoltând cele zece învățături prezentate în discurs, McRaven relatează acum întâmplări din viața lui și a oamenilor pe care i-a cunoscut în timpul serviciului militar, care s-au confruntat cu situații dificile și au luat decizii dure cu hotărâre, compasiune, onoare și curaj. Scrisă cu multă modestie și optimism, această carte atemporală oferă sfaturi practice, simple, dar înțelepte, și cuvinte de încurajare care îi vor inspira pe cititori să învețe și din cele mai întunecate momente ale vieții.
O carte care îi va inspira pe copiii și nepoții voștri să devină tot ceea ce pot. Wall Street Journal
Lifestyle
PUBLISHING
www.lifestylepublishing.ro
ISBN 978-606-789-149-2

[1] United States Navy SEALs (SEa, Ait, Land) sunt forțele speciale ale marinei militare americane implicate în diversele operațiuni de cercetare, diversiune sau căutare și salvare, precum și în lupta împotriva terorismului. *(N.t.)*

{2} Reserve Officers Training Corp. *(N.t.)*

{3} Special Air Service *(N.t.)*

{4} *Self-Contained Underwater-Breathing Apparatus* = echipament autonom pentru respirație sub apă. *(N.t.)*

{5} Biblia sau Sfânta Scriptură, 1988, editată de Institutul Biblic şi de Misiune al Bisericii Ortodoxe Romane, sub îndrumarea Patriarhului, Prea Fericitul Părinte Teoctist. *(N.t.)* (N.t)

{6} Piesă muzicală scurtă interpretată în cadrul ceremoniilor funerare militare ale forțelor armate americane. *(N.t.)*

{7} Militar dintr-o subunitate de desant pentru cercetare-diversiune. *(N.t.)*

Table of Contents

PREFAȚĂ	4
CAPITOLUL 1 Începe ziua cu o sarcină îndeplinită	5
CAPITOLUL 2 Nu poți acționa de unul singur	10
CAPITOLUL 3 Contează doar cât suflet pui	16
CAPITOLUL 4 Via?a nu e dreapta - mergi mai departe!	22
CAPITOLUL 5 Eșecul te poate face mai puternic	26
CAPITOLUL 6 Trebuie să îndrăznești din plin	33
CAPITOLUL 7 Ține piept tiranilor	38
CAPITOLUL 8 Ridică-te la înălțimea situației	42
CAPITOLUL 9 Dă-le oamenilor speranță	47
CAPITOLUL 10 Niciodată, dar absolut niciodată, nu renunța!	53
DISCURSUL DE LA CEREMONIA DE ABSOLVIRE A UNIVERSITĂȚII DIN TEXAS	58
MULȚUMIRI	69
DESPRE AUTOR	70